

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет

Факультет	Технології вина та туристичного бізнесу
Кафедра	Туристичного бізнесу та рекреації
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Міжнародний туризм

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА
на тему «Впровадження авторського туру в межах
Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів»

Здобувача
Гуртовенко О.О.
4 курсу групи МТ- 43

Керівник: доц. ТБ та Р,
д.е.н., доцент
Крупіца І.В.

Консультант:
професор каф. ЦТФО
Добрянська Н.А.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту
Рішення кафедри від 03 червня 2024р., протокол № 9
Завідувачка кафедри ТБтаР _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет	Технології вина та туристичного бізнесу
Кафедра	Туристичного бізнесу та рекреації
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Міжнародний туризм

ЗАТВЕРДЖУЮЗав. кафедри ТБтаР

Наталя ДОБРЯНСЬКА

15 вересня 2023 р.

ЗАВДАННЯ**НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА**Гуртовенко Олександр Олександровичу

1. Тема роботи: Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів
Затверджена наказом ОНТУ від «5» вересня 2023 р. № 502-03.

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи «1» червня 2024 р.

3. Вихідні дані роботи: монографії, підручники, навчальні посібники, законодавчі та нормативні акти, первинні документи, звіти туристичних підприємств, статистична звітність, статті та тези.

4. Перелік питань, які потрібно розробити:

РОЗДІЛ 1. Перспективи авторського туризму у повоєнні роки

РОЗДІЛ 2. Причорноморський регіон – напрямок для розвитку туристичного бізнесу

РОЗДІЛ 3. Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Презентація до кваліфікаційної роботи (22 слайди)

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 3	Наталя ДОБРЯНСЬКА	15.09.2023р	20.05.2024р

7. Дата видачі завдання 15.09.2023р.

Керівник _____ Крупіца І.В.

Завдання прийняв до виконання _____ Гуртовенко О.О.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Отримання теми для кваліфікаційної роботи	05.09.2023	виконано
2.	Затвердження плану кваліфікаційної роботи	15.09.2023	виконано
3.	Надання 1 розділу на перевірку	09.03.2024	виконано
4.	Надання 2 розділу на перевірку	21.04.2024	виконано
5.	Надання 3 розділу на перевірку	05.05.2024	виконано
6.	Формування висновку, списку використаних джерел, додатків	10.05.2024	виконано
7.	Здача закінченої кваліфікаційної роботи	31.05.2024	виконано
8.	Розробка презентації	01.06.2024	виконано

Здобувач-дипломник _____ Гуртовенко О.О.

Керівник роботи _____ Крупіца І.В.

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-дипломник _____ Гуртовенко О.О.

АНОТАЦІЯ

до кваліфікаційної роботи бакалавра

Робота містить 82 сторінки, 2 таблиці, 13 рисунків, список літератури з 50 найменувань, 3 додатків.

Дана кваліфікаційна робота присвячена дослідженню впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнний період для іноземних туристів. Основна мета роботи – розробити концепцію та стратегію реалізації унікальних туристичних маршрутів, які сприятимуть економічному відновленню регіону, зміцненню його туристичного потенціалу та забезпеченню високого рівня задоволеності туристів.

У першому розділі розглянуто перспективи авторського туризму в повоєнний період, визначено його значення та потенціал для розвитку туризму. Охарактеризовано особливості авторських турів, їхні ключові складові та технології організації туристичних продуктів.

Другий розділ присвячений аналізу Причорноморського регіону як напрямку для розвитку туристичного бізнесу. Досліджено його природний, культурний та історичний потенціал, а також розглянуто перспективи організації туристичних подорожей та специфіку обслуговування іноземних туристів.

У третьому розділі запропоновано план та характеристику авторського туру, розроблено технологічну карту маршруту, проведено економічні розрахунки вартості туристичного продукту та визначено шляхи просування авторського туру. Окрему увагу приділено особливостям маркетингових стратегій та інструментам залучення іноземних туристів.

Результати дослідження свідчать про значний потенціал Причорноморського регіону для розвитку авторського туризму. Впровадження авторських турів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності туристичних продуктів регіону, залученню іноземних туристів та економічному зростанню у повоєнні роки.

Робота може бути корисною для фахівців у сфері туризму, маркетингу, управління туристичними підприємствами, а також для дослідників, які вивчають питання розвитку туризму в постконфліктних регіонах.

Рік захисту роботи 2024

ANNOTATION

to the qualification work of a bachelor

The work contains 82 pages, 2 tables, 13 figures, a bibliography of 50 items, 3 appendices.

This qualifying work is dedicated to the study of the introduction of the author's tour within the Black Sea region in the post-war period for foreign tourists. The main goal of the work is to develop a concept and strategy for the implementation of unique tourist routes that will contribute to the economic recovery of the region, strengthening its tourist potential and ensuring a high level of tourist satisfaction.

The first chapter examines the prospects of author tourism in the post-war period, defines its significance and potential for the development of tourism. Features of author's tours, their key components and technologies of organization of tourist products are characterized.

The second chapter is devoted to the analysis of the Black Sea region as a direction for the development of tourism business. Its natural, cultural, and historical potential has been studied, as well as the prospects for organizing tourist trips and the specifics of serving foreign tourists.

In the third section, the plan and characteristics of the author's tour are proposed, a technological map of the route is developed, economic calculations of the cost of the tourist product are carried out, and ways of promotion of the author's tour are determined. Particular attention is paid to the peculiarities of marketing strategies and tools for attracting foreign tourists.

The results of the study testify to the significant potential of the Black Sea region for the development of author tourism. The introduction of author's tours will contribute to increasing the competitiveness of the region's tourism products, attracting foreign tourists and economic growth in the post-war years.

The work can be useful for specialists in the field of tourism, marketing, management of tourist enterprises, as well as for researchers studying the development of tourism in post-conflict regions.

The year of job protection is 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1	
Перспективи авторського туризму у повоєнні роки	12
1.1. Авторський туризм – перспективний напрямок	12
1.2 Характеристика авторських турів	15
1.3 Технологія та організація туристичного продукту.....	19
Висновки до 1 розділу.....	28
РОЗДІЛ 2	
Причорноморський регіон – напрямок для розвитку туристичного бізнесу.....	30
2.1 Характеристика та потенціал Причорноморського регіону	30
2.2.Перспективи організації туристичних подорожей в Причорноморському регіоні.....	37
2.3 Особливості організації прийому іноземних туристів.....	45
2.4 Особливості надання послуг харчування іноземним туристам.....	49
Висновки до 2 розділу.....	56
РОЗДІЛ 3	
Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів	57
3.1 План та характеристика авторського туру	57
3.2 Розробка технологічної карти маршруту	61
3.3 Економічні розрахунки вартості туристичного продукту	71
3.4 Шляхи просування авторського туру в межах Причорноморського регіону.....	72
Висновки до 3 розділу.....	73
ВИСНОВКИ.....	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78
ДОДАТКИ.....	83

ВСТУП

Причорноморський регіон має давню історію, пов'язану з різними цивілізаціями та культурами, які тут існували. Чорне море було важливим шляхом торгівлі та культурного обміну.

Регіон славиться своїми природними ресурсами, включаючи пляжі та морську фауну. Деякі з видатних місць у регіоні включають Дельту Дунаю та мальовничі узбережжя.

Кожна країна регіону має свою унікальну культуру, традиції та кухню. Тут можна знайти впливи грецької, римської, османської та інших культур.

Чорноморський регіон має значний економічний потенціал, особливо у сферах туризму, сільського господарства та морського транспорту.

Однією з ключових проблем регіону є забруднення Чорного моря та зниження його екологічної стійкості. Також, регіон стикається з політичними та економічними труднощами, які впливають на його розвиток.

Усі ці аспекти роблять Причорноморський регіон цікавим та важливим районом з точки зору культури, історії, економіки та екології.

Перспективи розвитку Причорноморського регіону можуть бути досить реалістичними, враховуючи його географічне розташування, природні ресурси, потенціал для туризму та економічного зростання.

Привабливість Причорноморського регіону для туристів може зростати завдяки його унікальності, історичним пам'яткам, пляжам та іншим туристичним атракціям. Розвиток інфраструктури для туризму та підвищення рівня обслуговування може привертати більше відвідувачів та сприяти розвитку галузі.

Регіон має потенціал для розвитку морського та річкового транспорту, морського портового комплексу, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції та іншої промисловості. Розвиток інфраструктури та підтримка бізнесу може стимулювати економічний зростання в регіоні.

Присутність природних ресурсів, таких як нафта та газ, може сприяти розвитку енергетичного сектору в регіоні. Розвиток альтернативних джерел енергії, таких як вітро- та сонячна енергія, також може бути перспективним напрямком.

Регіон може розвивати співпрацю з міжнародними партнерами у сферах торгівлі, технологій та культурного обміну, що сприятиме розвитку регіональної економіки та підвищенню його міжнародного статусу.

Збереження природних ресурсів та біорізноманіття, впровадження екологічно чистих технологій та практик може забезпечити сталість розвитку регіону та його привабливість для туристів.

Реалізація цих потенціалів може сприяти сталому розвитку Причорноморського регіону та підвищенню його конкурентоспроможності на світовій арені.

Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону для іноземних туристів може бути цікавим та перспективним напрямком розвитку туристичної індустрії. Для успішної реалізації такого проекту важливо врахувати наступні аспекти:

- унікальність маршруту, який дозволить туристам відкрити найбільш цікаві та маловідомі місця у Причорноморському регіоні.
- культурний досвід, включення у програму екскурсії до історичних пам'яток, музеїв, місцевих фестивалів та інших культурних подій для знайомства з місцевою культурою.
- гастрономічні враження, презентація туристам страв місцевої кухні, організація дегустації місцевих страв та напоїв.

Важливо врахувати при розробці екологічність туру, підтримуючи збереження природних та культурних ресурсів регіону, забезпечення комфортних умов перебування та безпеки учасників туру, ураховуючи можливі ризики, пов'язані зі змінами в політичній та соціальній ситуації в регіоні.

Авторський тур - це унікальний туристичний продукт, створений відомими або впливовими особистостями, які мають глибокі знання про певну область або тему. Ці тури можуть бути спрямовані на різні сфери інтересів, такі як культура, історія, гастрономія, природа тощо, і вони надають туристам можливість побачити світ очима експерта [1].

Такі тури можуть включати доступ до місць та подій, що недоступні для звичайних туристів, вони часто мають освітній аспект, де авторський гід чи експерт надає інформацію та інсайти про обрану тему.

Авторські тури можуть поєднувати в собі розважальні та навчальні елементи, що робить їх привабливими для широкого кола туристів. Такі тури можуть бути організовані як для групи, так і для індивідуальних туристів, залежно від концепції туру.

Вони можуть включати тематичні маршрути, присвячені певним історичним подіям, культурним аспектам або іншим темам, що цікавлять автора туру. Авторські тури можуть бути персоналізовані з урахуванням індивідуальних побажань та інтересів клієнтів.

Автори турів часто прагнуть підтримувати та сприяти розвитку місцевої культури та господарства через свої тури, вони можуть бути відмінним варіантом для туристів, які шукають нестандартні та цікаві подорожі, поглиблене вивчення культури та історії регіону, а також нові та незабутні враження.

Тур, що планується розробити повинен містити чітку стратегію маркетингу серед цільової аудиторії за допомогою соціальних мереж, туристичних платформ та інших каналів.

Авторський тур може стати привабливою альтернативою для туристів, які шукають нові враження та відкриття. Важливо врахувати потреби та інтереси цільової аудиторії та створити програму, яка відповідає їхнім очікуванням.

Організація турів в повоєнний час вимагає уважного врахування політичної, економічної та соціокультурної ситуації у країні.

При проектуванні маршруту варто переконатись, що туристичний маршрут та місця відпочинку безпечні для відвідування та що немає загрози політичної чи соціальної нестабільності.

Туристична інфраструктура, така як готелі, ресторани, транспортні засоби тощо, має функціонувати належним чином та відповідати потребам туристів.

Локації та маршрути мають бути привабливими для туристів, але при цьому не потрапляють у зону конфлікту або нестабільності.

Важливою складовою є залучення місцевих громад до розвитку туризму, щоб забезпечити підтримку та сприяти місцевому економічному зростанню, забезпечення зручного транспорту та логістики для туристів, щоб вони могли комфортно подорожувати.

Інформаційна підтримка грає важливу роль, туристам необхідно надати достатню інформацію про маршрут, місця відпочинку, безпеку тощо.

Важливо враховувати всі аспекти безпеки та комфорту туристів при організації турів в повоєнний час, а також співпрацювати з місцевими органами влади та іншими зацікавленими сторонами для успішного проведення туру.

Метою даної кваліфікаційної роботи є розробка та впровадження авторського туру в Причорноморському регіоні, який буде спрямований на відновлення туристичного потоку та розвиток туристичної індустрії у повоєнні роки. Тур має на меті залучити іноземних туристів, ознайомити їх з культурними, історичними та природними особливостями регіону, а також сприяти економічному відродженню та зміцненню міжнародного іміджу Причорноморського регіону.

Цілі роботи:

1. Аналіз туристичного потенціалу Причорноморського регіону:

- Вивчити історичні, культурні та природні об'єкти, які можуть бути включені до авторського туру.

- Оцінити інфраструктурні можливості регіону для прийому іноземних туристів.

2. Розробка авторського туру:

- Визначити ключові елементи туру, включаючи маршрут, основні визначні місця та заходи.

- Створити унікальні пропозиції, які відрізнятимуть тур від інших доступних варіантів.

Об'єктом дослідження є туристична індустрія Причорноморського регіону, включаючи її інфраструктуру, культурні та історичні ресурси, а також потенційні можливості для залучення іноземних туристів у повоєнні роки.

Предметом дослідження є процес розробки та впровадження авторського туру в Причорноморському регіоні, що включає аналіз туристичного потенціалу, розробку концепції та маркетингової стратегії, оцінку економічної доцільності та створення плану впровадження.

РОЗДІЛ 1

Перспективи авторського туризму у повоєнні роки

1.1 Авторський туризм – перспективний напрямок

Туризм, як і багато інших сфер, відчув вплив глобальної пандемії COVID-19. Після закінчення конфліктів або воєн, туристична індустрія може зазнати певних змін у своєму розвитку. До основних напрямів розвитку туризму у повоєнний період належить збільшення попиту на місцевий туризм.

Після війни багато людей шукатимуть способи підтримки та відновлення власної країни. Це може призвести до збільшення попиту на подорожі в межах країни.

Після воєн або конфліктів люди можуть більше усвідомлювати важливість збереження природи. Це може призвести до підвищення попиту на туризм, який сприяє збереженню навколишнього середовища.

Після війни часто потрібно відновлювати інфраструктуру. Це може стати сприятливим часом для розвитку туристичних об'єктів і маршрутів.

Після війни люди можуть більше цінувати свою культурну спадщину та історію. Це може призвести до збільшення попиту на туристичні маршрути, пов'язані з культурою та історією.

Поширення технологій може допомогти у покращенні туристичних послуг та забезпеченні безпеки туристів, що є особливо важливим у повоєнний період.

Після воєнних конфліктів може відбуватися зміна популяційних рухів, що може вплинути на туристичний потік. Наприклад, після війни багато людей можуть переселятися, що може змінити географію туризму.

Такі перспективи залежать від багатьох чинників, включаючи політичну ситуацію, економічний розвиток країни та ставлення людей до подорожей у повоєнний період.

Розробка авторських турів може мати великі перспективи, оскільки сучасні туристи все більше цінують унікальні та персоналізовані подорожі.

Напрями, які можуть сприяти розвитку цього сегмента:

1. Унікальність та ексклюзивність. Авторські тури відрізняються від загальних масових турів своєю унікальністю та ексклюзивністю. Вони можуть включати незвичайні маршрути, унікальні враження та особливі можливості, що привертають увагу клієнтів.
 2. Підвищена освіченість туристів. Сучасні туристи все більше цінують можливість отримати нові знання та враження. Авторські тури можуть включати екскурсії з місцевими експертами, майстер-класи та інші формати, що сприяють освіченості.
 3. Підтримка місцевої спільноти. Розробка авторських турів може сприяти підтримці місцевої спільноти та розвитку туризму у невідомих або маловідомих регіонах. Це може бути корисним для розвитку туризму в маленьких містах та селах.
 4. Підвищення конкурентоспроможності. Туроператори, які пропонують авторські тури, можуть збільшити свою конкурентоспроможність на ринку, оскільки такі тури відрізняються від стандартних пропозицій і можуть привертати більше клієнтів.
 5. Створення іміджу бренду. Розробка авторських турів дозволяє туроператорам створювати унікальний імідж бренду, який може бути привабливим для туристів, що шукають особливі враження та емоції від подорожей.
 6. Розвиток креативності та інновацій. Робота над авторськими турами стимулює творчість та пошук нових форматів туристичних послуг, що може призвести до виникнення інноваційних ідей та рішень у сфері туризму.
- Розвиток авторських турів може стати важливим фактором для розвитку туризму в цілому, оскільки вони відповідають сучасним тенденціям у споживчому підході до подорожей.

Авторський тур - це подорож, організована без участі великого туроператора, але за допомогою досвідченого мандрівника. Він самостійно вивчає особливості та культуру регіону, досліджує цікаві місця та локації, складає маршрут і забезпечує вас незабутніми враженнями.

Тематика авторських турів може бути дуже різноманітною і формується відповідно до плану подорожі, що враховує вподобання групи. Кількість учасників на таких турах зазвичай обмежена - до 12 осіб.

Переваги авторських турів включають участь у невеликих групах від 3 до 12 осіб, що дозволяє гіді приділяти кожному учаснику максимальну увагу. Також ці тури надають вам свободу вибору і уникають банальних екскурсій, завжди знаходячись у центрі подій.

У авторських турах гіді володіють глибоким досвідом та знаннями про конкретний регіон. Програми складаються таким чином, щоб мандрівник відвідав якомога більше обов'язкових місць для відвідування. Крім того, гіді авторських турів уникають заїжджених місць, які завідомо переповнені туристами.

Заощадження коштів порівняно з самостійним подорожуванням може бути залежно від ситуації. У деяких випадках організатори мають спеціальні умови завдяки налагодженим партнерським відносинам, що дозволяє зекономити гроші.

Ціни на авторські тури є дуже змінними і залежать від різних чинників, таких як напрямок подорожі, тип відпочинку, тривалість туру тощо. Очевидно, що поїздка українськими Карпатами буде дешевшою, ніж подорож до французьких Альп. Іноді вартість авторських турів може перевищувати 100 000 гривень.

Активний відпочинок може бути і перевагою, але не всім подобається тривале сходження на Кіліманджаро чи виснажливі експедиції в Африці. Таким чином, для любителів пляжного або спокійного відпочинку така активність може бути нецікавою. Однак існують менш виснажливі тури, які поєднують в собі як пасивний, так і активний відпочинок.

Авторські тури, як правило, означають активний відпочинок. Ціна таких турів не є виключно високою, як це може здатися. Вона залежить від напрямку, тривалості туру та виду активностей [2].

У вартість авторського туру входить:

- перельоти по всьому маршруту,
- проживання в готелях по всьому маршруту,
- поліс медичного страхування,
- екскурсії,
- вечірки,
- харчування у кафе чи ресторанах (іноді).

2.2 Характеристика авторських турів

Авторські подорожі обирають ті, хто хоче отримати максимум вражень від поїздки і ті, хто не любить подорожувати за кордоном самотньо. Авторський тур - це можливість відкрити для себе невідомі місця і здійснити свою мрію про подорож.

У першу чергу слід зазначити, що авторські тури організовує не туроператор, а справжній експерт у сфері подорожей. Це має очевидні переваги. Туристи не будуть прив'язані до стандартних маршрутів. Вони можуть не турбуватися не лише про квитки, а й про проведення часу в чужій країні.

Організатор відповідає за:

- складання програми відпочинку;
- бронювання номерів у готелях;
- оформлення страховки;
- оренду автомобіля;
- придбання квитків у різні цікаві місця.

Привабливість авторських подорожей полягає не лише в цьому. Учасникам не потрібно хвилюватися, що вони залишаться наодинці у новій країні або в невідомих умовах. Також немає ризику того, що поїздка може

скасуватися в останній момент, як це часто трапляється при спільній подорожі з друзями або родичами, які можуть відмовитися через сумніви.

При організації авторських турів цього не відбувається. Усі учасники подорожі є одностудцями, які мріють побачити нову країну, вивчити її традиції, пам'ятки та колорит. Під час таких подорожей зазвичай формується сплочена команда, яка готова ділитися спільними враженнями та емоціями. Тому однією з ключових переваг авторських турів є можливість знайомства з новими людьми. Спільний відпочинок часто сприяє народженню міцних дружби або співпраці після повернення додому.

Важливо відзначити, що авторський тур завжди включає в себе інтенсивний графік, велику кількість відвідуваних місць, активний відпочинок і безліч вражень [3].

Авторські тури надають можливість відвідати унікальні, мало відомі місця та отримати незабутні враження від програми, розробленої спеціально для вас автором. Цей автор може бути як туроператором, так і приватною особою. Учасників таких турів об'єднує спільна тематика поїздки та подібні інтереси.

Авторський туризм часто має екстремальний характер і може включати активності, що не є типовими для звичайного відпочинку. Цей вид туризму з'явився нещодавно, у зв'язку з попитом на незвичайний відпочинок, що породив цікаві пропозиції. Наприклад, це може бути йога-тури, поїздки на джипах, квест-тури, походи в гори, велопоходи, яхтинг або сімейний відпочинок з розважальною програмою. Все це дуже нестандартно для звичайного відпочинку [4].

Авторські тури та подорожі набувають все більшої популярності. Організатори таких подій пропонують широкий спектр напрямків, включаючи Індію, Китай, Балі, Марокко, різні країни Європи, В'єтнам, Чилі та Сейшели. Однак причина зацікавленості в них не обмежується лише цим. Сьогодні подорожувати можна різними способами: купити готовий тур у турфірмі, організувати поїздки з друзями або спланувати відпустку

самостійно. Також існує можливість обрати ексклюзивний авторський тур, який враховує ваші уподобання в їжі, хобі, бажаний вид пересування та інші побажання. Авторські тури - це подорожі за запланованим маршрутом, які включають відвідування місць, не відомих для туристів.

Авторські тури - це будь-які формати подорожей, які організовані без участі великого туроператора. Організаторами часто є приватні особи або невеликі компанії, як, наприклад, Geopolis, які добре знають місцевість та можуть спеціалізуватися на певній тематиці подорожі.

Авторські тури можуть включати різні форми активності, від гастрономічних турів до походів і велоподорожей. Головне в них - присутність автора, який розробив і пропонує цю програму подорожі.

Причини популярності авторських поїздок

Останні роки принесли бурхливий розвиток самостійного туризму, що спонукало до появи відданих мандрівників, для яких подорожі стали не лише хобі, але й стилем життя. Чимало з них поєднують свою пристрасть до подорожей з бізнесом, організовуючи власні авторські тури по цікавим та вже знайомим маршрутам.

Розповсюдження мобільних пристроїв та соціальних мереж відіграє важливу роль. Самодостатні мандрівники з усього світу публікують безліч захоплюючих фотографій та відео з екзотичних місць, недосяжних для "звичайних" туристів. Це підживлює зацікавленість аудиторії, яка має шанс побачити красу світу через їхні очі та може бажати подібних подорожей за допомогою авторських турів.

Багато людей вже наситилися одноманітними турпакетами. Екскурсії у великих групах здаються нудними, а потреба пристосовуватися до ритму десятків незнайомих втомлює.

Таким подорожуючим потрібні нові, унікальні враження та маршрути, які можуть запропонувати авторські тури.

Останнім часом довіра до традиційних туроператорів зменшується через випадки руйнувань, закриття турів та скасування вже оплачених

поїздок. У той час як організатори авторських турів частіше працюють за часткову передоплату і надають можливість оплати по приїзду, що збільшує їхню привабливість.

Зростає довіра саме до окремих осіб/блогерів та невеликих компаній, які завдяки соціальним мережам легко доступні. Вони уважно ставляться до відгуків, цінують кожного клієнта і зацікавлені в наданні високоякісних послуг у галузі подорожей.

Дуже важливо правильно підібрати авторський тур на сайті geopolis.com.ua. Існує різноманіття типів подорожей: ретрити та авторські екскурсії, розплановані подорожі на яхтах або справжні пригодницькі тури, як групові, так і індивідуальні. Проте, при підготовці цих подорожей організатори дотримуються базових правил. Таким чином, незалежно від того, який тип поїздки ви оберете, існує низка пунктів, на які варто звернути увагу.

Зазвичай авторські тури не включають в себе витрати на переліт або проїзд до місця збору групи, ці витрати мандрівник оплачує і організовує самостійно. Проте існують авторські тури, де організатори можуть допомогти з пошуком та придбанням квитків за більш вигідними цінами. Якщо у описі туру є згадки про екскурсії або зупинки на обіди, запитайте, чи вони включені в повну вартість туру.

Якщо передбачається проживання в шале або котеджі, варто уточнити, чи є кухонний блок, необхідно перевірити як організоване харчування, зазвичай сніданки включені у вартість.

Варто оцінити рівень підготовки, який потрібен для авторського туру, особливо якщо він має спортивний ухил.

Необхідно переглянути інформацію про досвід і кваліфікацію організатора туру. Добрим показником є відгуки учасників попередніх турів.

Необхідно уточнити, чи можна їхати в такий тур з дітьми, спосіб внесення оплати за тур.

Чудово, якщо є фотографії попередніх турів, вони допоможуть оцінити місце, умови розміщення, вік учасників і стиль проведення туру.

Варто перевірити чи можливі зміни дат поїздки або вони є остаточними.

Додатково, слід звернути увагу на розмір групи, можливість його збільшення та можливість отримання додаткових зручностей.

Авторські тури мають таку позитивну якість, як універсальність. Вони підходять практично для всіх, оскільки пропонують цікавий і насичений відпочинок. Ці програми підходять для людей, які подорожують самі, для тих, хто ще не готовий до самостійних подорожей, або хоче відпочити з родиною. Цікавляться такими турами і ті, хто шукає економ-варіанти, і VIP-клієнти. Авторські тури об'єднують людей, які люблять активний відпочинок, хочуть відхилитися від звичайних маршрутів і прагнуть побачити і дізнатися якнайбільше. Вони завжди приносять нові знання, яскраві емоції, душевний і фізичний відпочинок.

Різноманіття авторських турів настільки велике, що можна знайти подорож для будь-якого віку та інтересів [5].

1.3 Технологія та організація туристичного продукту

Основною діяльністю туристичних компаній є розробка туристичних продуктів (турів), їх просування та продаж на споживчому ринку, а також організація споживання (безпосереднє здійснення подорожі). У сфері туризму ця діяльність відома як туроператорська діяльність.

Рис. 1.1 – Структура туру

Створення турпродукту як комплексного туристичного продукту включає кілька етапів. На першому етапі здійснюється пошук та відбір ідей, розробка концепції, яка зазвичай представляється у вигляді "вербальної моделі" — опису майбутньої туристичної послуги та набору вимог до її організації. Під час планування туристичної подорожі необхідно провести детальний аналіз видів, компаній та класів туризму, що вибираються. Це допоможе визначити маршрут і програму туру, позиціонувати турпродукт на ринку, встановити його основні параметри та місце серед продуктів інших компаній, а також вплине на умови його просування, збуту та організацію надання туристичних послуг.

Наступним етапом є проведення маркетингових досліджень. Туристичний маркетинг — це «система безперервного узгодження послуг, що пропонуються, з тими, що користуються попитом на ринку, і які туристичне підприємство може запропонувати з прибутком для себе й ефективніше за конкурентів». Маркетингові дослідження включають: вивчення ринкової кон'юнктури, тобто співвідношення попиту та пропозиції, рівня та динаміки цін; аналіз конкурентного середовища компанії; пошук і дослідження відповідного споживчого сегмента (потенційних споживачів турпродукту); оцінку власних можливостей і ресурсів. Таким чином, коригується та остаточно формується вербальна модель туру як «набір вимог, виявлених у результаті ринкових досліджень, узгоджених із замовником послуг і з урахуванням можливостей виконавця послуги».

Послуги, що пропонуються потенційним туристам, відповідно до чинних стандартів повинні відповідати таким вимогам:

1. Обов'язкові вимоги:

- Безпека для життя і здоров'я туристів;
- Збереження майна туристів та екскурсантів;
- Охорона навколишнього середовища.

2. Рекомендовані вимоги:

- Відповідність призначенню;
- Точність і своєчасність виконання;
- Комплексність послуг;
- Етичність обслуговуючого персоналу;
- Комфортність;
- Естетичність;
- Ергономічність (відповідність фізіологічним та психологічним потребам туристів).

Крім того, важливою вимогою є конкурентоспроможність послуги та її здатність забезпечити прибуток для туристичних фірм. Наступний етап включає розробку маршруту, який визначається відповідно до мети подорожі, привабливості центрів та їх змістовної відповідності, транспортної доступності та наявності необхідної інфраструктури.

Після вибору місця проведення туру та відбору пунктів маршруту, проводиться їх ранжування: визначення основних центрів перебування та пунктів тимчасового відвідування; визначається тип маршруту — лінійний, кільцевий, радіальний. При виборі першого й останнього пунктів маршруту враховуються тип транспортного засобу, розклад його руху та загальний термін перебування.

Транспортні маршрути плануються з урахуванням швидкості пересування вибраного виду транспорту, часу, відведеного на технічні зупинки, перебування в зоні прикордонного та митного контролю тощо. Під час планування транспортного маршруту прагнуть досягти максимального

змістовного наповнення подорожі при мінімальних витратах часу на пересування, а також, наскільки можливо, уникнути нічних переїздів. Результатом цього етапу є створення нитки маршруту та опис центрів.

Другою складовою туру є комплекс туристичного обслуговування, який включає розміщення, харчування, транспортування та відповідну програму дозвілля, що знаходить відображення у програмі туру.

На наступному етапі здійснюється пошук партнерів і постачальників послуг, аналіз їх пропозицій з метою вибору найкращої з точки зору співвідношення якості, ціни та відповідності цілям туру, а також узгодження умов співробітництва та цін на послуги.

При виборі партнера аналізуються його позиція на ринку, наявність необхідних ліцензій і сертифікатів, досвід роботи, зокрема співпраця з іншими вітчизняними компаніями, ділові можливості та гарантії. Необхідну інформацію можна отримати через міністерства, асоціації, представництва, офіційні довідники та каталоги, а також безпосередньо від фірми через опитувальні анкети або особисті контакти. Крім того, використовуються туристичні ярмарки, виставки, салони та аналіз туристичних пропозицій фірми (каталоги, прайс-листи, прес-релізи тощо).

Умови співпраці обговорюються під час переговорів з партнерами та постачальниками послуг, що передбачає уточнення порядку замовлення і скасування туру, зміни його умов, обов'язків сторін щодо організації виконання програм і надання допоміжних послуг (страхування, медичне обслуговування, туристичні формальності тощо), а також порядок розрахунків і взаємних гарантій, та узгодження умов обслуговування.

Для організації розміщення важливо визначити тип і клас засобу розміщення відповідно до вимог туру, його місце розташування (наприклад, близькість до моря, до центру міста, вид з вікон тощо), а також визначити вид і категорії номерів, наявність у них необхідних зручностей, співвідношення номерів за місткістю, видом ліжка (наприклад, двоспальні або односпальні), можливість розміщення сімейних пар, одиночних туристів,

організацію додаткових місць для дітей, умови доплат або надання безкоштовних місць при певній кількості туристів у групі, надання "штабних номерів" або можливість безкоштовного користування камерою схову при виїзді групи до розрахункової години. Також враховується наявність зручностей у самому готелі (в тому числі платних і безкоштовних) та особливості правил користування готелем. Якщо готель розташований далеко від місця відпочинку (пляжу, лижних трас), слід передбачити організацію регулярного трансферу для туристів.

При організації харчування слід врахувати його тип, план, тип меню та форму обслуговування, режим харчування, включення до меню напоїв, особливості національної кухні та умови організації харчування в цій країні. Також потрібно передбачити можливість заміни меню для окремих клієнтів (дієтичне харчування, вегетаріанські страви, страви для віруючих тощо) та, при необхідності, забезпечити ланч-пакети (сухий пайок). Необхідно визначити першу та останню послуги харчування.

Щодо транспортних перевезень, доставка туристів до першого пункту обслуговування зазвичай є завданням направляючої сторони, яка обирає вид і клас транспорту, а також вирішує питання обслуговування під час подорожі. У разі використання автотранспорту необхідно домовитися про його збереження та обслуговування під час стоянок у місцях перебування, оплати паркінгів і платних ділянок автодоріг. Автобуси для міжнародних перевезень, згідно з Європейською угодою про нерегулярні міжнародні перевезення пасажирів автобусами (1982) та рішеннями Європейської транспортної комісії, повинні мати спеціальний контрольний документ — маршрутний лист і тахограф, а також відповідати екологічним вимогам. Якщо замовляється трансфер, слід визначити його тип, порядок перенесення багажу та умови зустрічі туристів у місці прибуття. Екскурсійні автобуси повинні бути оснащені мікрофоном і забезпечувати огляд місцевості під час екскурсії.

При включенні до програми екскурсійних заходів слід визначити їх точний зміст: самостійний огляд об'єкту або музею (сплачуються лише вхідні квитки) чи з послугами екскурсовода, хто забезпечує супровід, його тривалість, послуги гіда, мова екскурсії тощо.

Окремо слід передбачити питання чайових. У деяких країнах вони вже включені у вартість послуг, в інших - це вираз вдячності гостя або обов'язковий елемент оплати сервісу з певними розмірами. Потрібно визначити, хто виплачує чайові — приймаюча сторона, направляюча сторона чи самі туристи.

Цей етап створення туристичного продукту завершується оформленням і підписанням договорів з партнерами та постачальниками послуг, з відповідними додатками, які уточнюють умови здійснення подорожі та обслуговування.

Визначення ціни туру є важливим етапом створення турпродукту. Метод розрахунку ціни базується на її собівартості плюс запланований прибуток. Собівартість визначає нижню межу вартості туру. До собівартості включаються ціни на послуги, які надаються партнерами та постачальниками послуг.

При формуванні цін важливо враховувати можливість застосування знижок і пільг. Наприклад, існують сезонні знижки, оптові (для великих обсягів турпродукту), сімейні, корпоративні, а також знижки для партнерів фірми за успішне тривале співробітництво або зацікавленість у ньому. При покупці "пакет-туру" турист сплачує загальну ціну, яка є меншою в порівнянні з сумою вартості інклюзив-туру, завдяки оптовим знижкам. Пільгові ціни доступні для дітей, інвалідів, військовослужбовців, школярів, студентів і інших груп, які можуть бути визначені партнерами. Зазвичай, при наявності необхідного мінімуму осіб у групі може бути надано можливість обслуговування безкоштовно для певної кількості осіб.

Наприклад, при наявності групи з 40 осіб партнерська фірма може надати туроператору два додаткові безкоштовні місця. У деяких випадках це

може передбачати лише витрати на транспортування, візову та страхову підтримку, які можуть бути оплачені окремо і не включені до собівартості туру. Якщо турист вже має страховку, йому може знадобитися самостійно отримати візу через посольство, а транспортне обслуговування може бути організоване за різними сценаріями. У разі наявності супроводу (наприклад, гίδα-перекладача, керівника групи чи представника фірми), його заробітну плату або винагороду зазвичай включають до собівартості туру пропорційно до кількості туристів у групі.

При розрахунку собівартості туру враховуються фіксовані ціни на особу (наприклад, проживання, харчування, авіа та залізничні квитки) і також пропорційні ціни, що залежать від кількості осіб у групі і розподіляються між ними (наприклад, вартість автобуса на трансфер, послуги гίδα, вартість екскурсій).

Собівартість є базою для визначення ціни "нетто" на тур. Для обчислення повної ціни "нетто" до собівартості додаються витрати на розробку та реалізацію туру, а також витрати фірми на забезпечення її діяльності (утримання офісу, амортизація обладнання, заробітна плата, маркетингові та адміністративні витрати тощо) на кожен одиницю продукції. Ціна «брутто» є остаточною ціною продажу туру і включає всі види податків і зборів, комісійну винагороду турагентам та іншим посередникам, прибуток туроператора з урахуванням податку на прибуток та ПДВ. У деяких випадках сюди можуть також додаватись пільги та знижки для туристів.

Комісійна винагорода фірми часто називається «маржою» («margin») і використовується для покриття витрат фірми та формування її прибутку. Зазвичай вона обчислюється у відсотках від ціни «нетто» і в середньому становить 10-20%.

Ціна «брутто» є остаточною ціною продажу туру і включає всі види податків і зборів, комісійну винагороду турагентам та іншим посередникам, прибуток туроператора з урахуванням податку на прибуток та ПДВ. У деяких випадках сюди можуть також додаватись пільги та знижки для туристів.

Комісійна винагорода фірми часто називається «маржою» («margin») і використовується для покриття витрат фірми та формування її прибутку. Зазвичай вона обчислюється у відсотках від ціни «нетто» і в середньому становить 10-20%.

Ціна туру повинна бути гнучкою в умовах ринкової конкуренції та змін попиту, тому при визначенні остаточної ціни враховується ситуація на ринку та маркетингові стратегії фірми. Аналіз цінової політики конкурентів, їхня цінова політика та споживчі характеристики турпродукту дозволить забезпечити оптимальне співвідношення ціни та якості.

Серед маркетингових стратегій можна виділити стратегію «зняття вершків», яка застосовується при впровадженні нового ексклюзивного продукту з метою створення ажіотажного попиту. Після вичерпання цього ефекту часто переходять до наступних стратегій:

- стратегії цінової диференціації, що передбачають поступове зниження цін;
- стратегія проникнення на ринок, яка ґрунтується на низьких цінах, з наступним підвищенням цін у разі зростання популярності туру;
- стратегія престижних цін, спрямована на туристів, які цінують якість продукту більше, ніж його вартість;
- стратегія ціноутворення для ринкових сегментів, що передбачає встановлення різних цін для споживачів різних категорій.

При виборі стратегії враховується її основна мета: проникнення на ринок, забезпечення збуту, максимізація прибутку або утримання позицій на ринку. Однак ціна продукту завжди повинна бути не нижчою за його витрати. Лише у випадках, коли компанія зустрічає труднощі з проникненням на ринок, утриманням позицій або стикається з ризиком великих збитків в разі низького попиту на передоплачені послуги виробників, вона може дозволити собі продаж турів за ціною, нижчою від їх собівартості, але це буде тимчасовою мірою (розпродаж).

Ціни на тури пропонуються у трьох варіантах:

- групова ціна — часто це вартість участі в спільному груповому виїзді або екскурсії;
- ціна пакета — вартість для кожного окремого туриста;
- диференційована ціна — залежно від кількості туристів у групі, вибраного класу обслуговування, рівня розміщення та харчування, комплексу включених послуг, обраного туристичного маршруту та сезону.

Після визначення кількості турів та їх розподілу по місяцях, враховуючи ринковий попит, можливості розміщення і транспортування, розробляється технологічна карта туристичної подорожі і графіки завантаження підприємств-постачальників послуг. Ці документи, разом із програмою туру та інформаційним листком до туристичної путівки, є обов'язковими технологічними документами відповідно до стандартів проектування туру¹. На етапі підготовки інформаційно-документального забезпечення туру також розробляються інші необхідні документи.

Перед початком активного продажу турів туристичні компанії детально ознайомлюють своїх співробітників і турагентів з туром через рекламні поїздки або FAM-trips.

Існують два основних типи каналів збуту: прямі і непрямі.

Прямий збут включає продаж турпослуг без участі посередників через власні торгові точки, електронну пошту, комп'ютерні мережі і телефон. Цей метод надає можливість вибору турпродукту і швидкої зміни його складових, продажу додаткових послуг і уникнення витрат на комісійні для агентів, а також забезпечує контроль за динамікою продажів. Однак пошук і привертання клієнтів є складним завданням у цьому підході. Тому практично всі туроператори використовують непрямі канали збуту, які передбачають співпрацю з посередниками різних рівнів, зазвичай оптовими і роздрібними турагентами, з якими укладаються агентські угоди.

Останнім часом зростає популярність методу електронної продажі турпродукту, зокрема через Інтернет. Туроператори, які мають веб-сторінку, отримують свій електронний офіс, що дозволяє їм представляти свою

продукцію широкому загалу цілодобово, оперативно змінювати інформацію та проводити продажі турпродукту в режимі онлайн. Україна наразі не має значного поширення цього методу через низький рівень комп'ютеризації населення та необхідність особистих контактів для вирішення певних питань.

Створення мережі збуту передбачає вибір каналів збуту, пошук та відбір посередників, а також визначення умов співробітництва з ними. Оцінка майбутнього посередника - агента здійснюється з урахуванням його правоздатності (наявності відповідної ліцензії, патенту), місця на ринку, досвіду роботи, охоплення споживчого ринку, репутації в сфері туризму та інших факторів. Турагент може мати завдання продавати тури за офіційною ofertною, забезпечуючи своєчасний обмін інформацією про хід продажів, або реалізувати певну квоту турів. У деяких випадках турагент отримує ексклюзивне право на продаж, наприклад, в конкретному регіоні.

Один з найбільш популярних методів мотивації турагентів - це встановлення прогресивної комісії або надання знижок при досягненні певного обсягу продажів турів, особливо в несезонний період. Інші методи включають участь у спільних рекламних кампаніях та безкоштовне забезпечення рекламними матеріалами, участь у «реklamних» подорожах, бонусні програми з призами та нагородами тощо [6-9].

Висновки до розділу 1

Авторський туризм є перспективним напрямком розвитку туристичної галузі у повоєнні роки. Зростання інтересу до індивідуально створених подорожей пояснюється бажанням туристів отримати унікальні враження та глибше зануритися в культуру і традиції відвідуваних місць. Авторські тури надають можливість відчувати справжній дух регіону завдяки персоналізованим маршрутам та програмам, що враховують інтереси і побажання кожного учасника.

Авторські тури відрізняються від традиційних групових подорожей своєю унікальністю і гнучкістю. Вони можуть включати в себе ексклюзивні відвідування місцевих пам'яток, зустрічі з місцевими жителями, участь у майстер-класах, кулінарних дегустаціях та інших активностях. Головна характеристика авторського туру – індивідуальний підхід до кожного туриста, що дозволяє створити неповторний досвід. Такі тури часто проводяться невеликими групами або навіть для одного туриста, що забезпечує високий рівень комфорту та уваги до деталей.

Організація авторського туру вимагає ретельного планування та використання новітніх технологій для забезпечення високої якості послуг. Це включає розробку детального маршруту, бронювання унікальних місць проживання, координацію з місцевими гідом та організацію додаткових послуг на місці. Важливим аспектом є також маркетинг та просування авторських турів через інтернет та соціальні мережі, що дозволяє залучити цільову аудиторію. Використання спеціалізованого програмного забезпечення для управління бронюваннями та зворотним зв'язком з клієнтами допомагає підвищити ефективність та покращити якість обслуговування.

Перспективи авторського туризму у повоєнні роки виглядають дуже обнадійливими. Цей напрямок здатен задовольнити зростаючий попит на унікальні, персоналізовані туристичні продукти, які надають можливість глибокого занурення у культуру та традиції відвідуваних місць. Успішна реалізація авторських турів потребує індивідуального підходу, високого рівня організації та використання сучасних технологій для забезпечення комфорту та задоволення потреб туристів. Враховуючи ці аспекти, авторський туризм має великі шанси стати одним з провідних напрямків туристичної галузі у майбутньому.

РОЗДІЛ 2

Причорноморський регіон – напрямок для розвитку туристичного бізнесу

2.1 Характеристика та потенціал Причорноморського регіону

Причорноморський економічний район, що охоплює три адміністративні області є найбільшим за площею території і другим за чисельністю населенням районом в Україні. Основними факторами розвитку його економіки є:

- Вигідне географічне положення на півдні України з виходом до морів і державних кордонів, а також сусідство з іншими економічними районами.
- Різноманітність рельєфу.
- Недостатнє зволоження території і обмежені водні та лісові ресурси.
- Значні земельні і ґрунтові ресурси, такі як чорноземи, каштанові ґрунти, які за умови зрошення забезпечують високі врожаї сільськогосподарських культур.
- Вигідне поєднання кліматичних умов, курортних грязей і морської води для відпочинку;
- Середня і низька густина населення, помірний рівень урбанізації, наявність великих міст, включаючи Одесу з майже мільйоном мешканців; різноманітний етнічний склад населення; значні резерви робочої сили.

Особливості економічного сектору

У контексті загальнонаціонального розподілу праці цей регіон відзначається промисловістю, харчовою продукцією, сільським та рекреаційним господарствами, а також морським транспортом.

Промисловий сектор включає суднобудування (Миколаїв, Херсон), виробництво сільськогосподарських машин та запчастин до них (Одеса, Херсон), а також виробництво електроприладів і електрообладнання (Одеса).

Харчова промисловість забезпечує продукцією не лише місцеве населення, а й інші регіони України. У регіоні функціонують потужні

м'ясокомбінати у містах: Одеса, Херсон, Миколаїв, Первомайськ, Вознесенськ. Основні центри молочної промисловості знаходяться у Балті, Одесі, а фруктовো-овочевої — у Ізмаїлі та Херсоні.

Район славиться своєю високоякісною продукцією виноградних вин. Найбільше підприємств з виробництва вина розташовані на півдні в Одеській області, зокрема містах Одеса, Коблеве і Херсон.

Рибна промисловість розвинена вздовж узбережжя Чорного моря. Основними центрами є Одеса і Очаків.

На території району діє ефіроолійна промисловість, яка базується на місцевих сировинах. Також присутня розвинена легка промисловість, зокрема бавовняна (Херсон), джутова (Одеса), вовняна (Одеса, Татарбунари) і швейна промисловість.

Сільське господарство району характеризується вирощуванням зерна, соняшнику, овочів, винограду, ефіроолійних і овочевих культур. Серед зернових особливо поширені пшениця, кукурудза і рис.

Виноградники переважно розташовані у південно-західній частині Одеської області.

Основними галузями тваринництва є скотарство, свинарство, вівчарство, шовківництво та птахівництво.

Причорноморський район має розвинений рекреаційний потенціал. Основні центри відпочинку включають Одесу, Затоку, Коблеве.

У районі розвинуті всі види транспорту. Річковий (по Дніпру і Дунаю) та морський транспорт використовуються як для внутрішніх, так і для міжнародних перевезень. В районі розташовано 15 великих морських портів, серед яких Чорноморськ, Одеса, Південний, Миколаїв, Херсон які обслуговують зовнішню торгівлю України і транзитні перевезення вантажів з Молдови. Важливі залізничні та автомобільні маршрути виходять із портів і курортних міст у різні регіони України.

Основні економічні центри та культурні пам'ятки

Серед найбільших міст району варто відзначити Одесу, Миколаїв, Херсон, які виступають як багатофункціональні центри з адміністративними, промисловими, транспортними, культурно-освітніми та науковими функціями. Окрім вже згаданих міст, значним історико-культурним центром є Білгород-Дністровський.

Причорноморський туристичний район, що включає Одеську та Миколаївську області, охоплює площу 57,9 тис. км² або 9,6% загальної площі України. Населення району становить 3607,3 тис. осіб, з більшістю мешканців (66,6%) проживають у міських населених пунктах.

Географічне розташування Причорноморського туристичного району на південному заході України визначає його специфічний клімат, який є одним з найбільш сприятливих факторів для рекреаційних видів діяльності. Зима тут м'яка й малосніжна, з середньою температурою січня від -5 до -1°C. Літо характеризується сухим і спекотним кліматом, з середньою температурою липня від +20 до +22°C. Безморозний період триває від 160 до 220 днів. Клімат значно впливають атлантичні повітряні маси та середземноморські субтропічні впливи. В умовах невеликої кількості опадів і високої випаровуваності формується малорозвинена гідрографічна мережа, яка основним чином живиться талою водою та літніми зливами. Основні річки району, такі як Дунай, Дністер, Південний Буг, Мертвовід, Інгул, сприяють розвитку водного, промислового туризму та інших видів відпочинку. Причорномор'я славиться своїми лиманами, а також має велике бальнеологічне значення завдяки джерелам мінеральних вод і лікувальним грязям. Проте, найціннішим рекреаційним ресурсом, що надає району виняткової привабливості, є Чорне море.

Природно-заповідними об'єктами, які завжди привертають увагу туристів, є біосферні заповідники "Дунайський" та "Чорноморський", регіональні ландшафтні парки "Гранітно-степове Побужжя" і "Тилігульський".

Соціально-культурні туристичні ресурси району відзначаються різноманітністю і культурним багатством, не зважаючи на те, що на території Одеської та Миколаївської областей колись перетиналися різні народи з різними культурними та ціннісними настановами. Протягом понад двохсот років інтенсивного господарського освоєння регіону, це невідомо згасло, і його культурно-історична спадщина відчутна в унікальних православних та католицьких культових спорудах та громадських будівлях. У Миколаївській області ці ресурси представлені деякими збереженими православними та католицькими культовими спорудами та будівлями громадського призначення, тоді як Одеська область славиться своїм різноманіттям та багатством соціально-історичних ресурсів.

Місто Одеса вважається найбільш визначною перлиною на українському Причорномор'ї. Його територія населялася з часів грецьких поселень у VI столітті до н.е. на північному узбережжі Чорного моря. У другій половині XIV століття ці землі перейшли під владу Великого князівства Литовського, і на морському узбережжі з'явився порт Качибей, пізніше відомий як Хаджибей після захоплення турками. Наприкінці XVIII століття тут розпочалося будівництво фортеці, а після указу Катерини II у 1794 році - нового міста. Найбільш активно Одеса розширювалася під керівництвом нащадка відомого кардинала Д. де Рішельє.

Однією з перших споруд міста став палац Потоцьких, який належав найбагатшому польському роду (сьогодні відомий як Художній музей). У XIX столітті був створений архітектурний символ Одеси - ансамбль будівель Приморського бульвару, що простягнувся вздовж узбережжя. Серед будівель на бульварі особливе місце займає готель "Лондонський", а також перша одеська біржа (нині це міська рада).

Центральним елементом архітектурного комплексу бульвару є пам'ятник Д. де Рішельє. Біля підніжжя сходів розташована будівля Морського вокзалу. Недалеко від яхт-клубу зведено елегантний Свято-Миколаївський храм, присвячений заступнику моряків, рибалок і

мандрівників. У початку ХХІ століття в композицію комплексу додали готель "Одеса". За Приморським бульваром розташовані міські квартали, де відзначаються будівлі колишнього Англійського клубу (сьогодні - Музей морського флоту України) та археологічного музею.

Не менш цікавим є найстаріше місто України - Білгород-Дністровський.

Історія Білгород-Дністровського налічується з кінця VI ст. до н.е., коли тут засноване місто Тіра, одна з перших давньогрецьких колоній у Північному Причорномор'ї. Руїни міста (IV ст. до н.е. - IV ст. н.е.) широко представлені на березі лиману, біля входу до середньовічної турецької фортеці, включаючи фундаменти та підвали будівель, вулиці, водостоки, артефакти ремісничих знарядь, античні статуї, прикраси та монети. Білгород-Дністровський занесений до списку десяти найстаріших міст світу з безперервною історією існування за рішенням ЮНЕСКО. Місто славиться своєю видатною середньовічною фортецею - Акерманською фортецею, однією з найбільших і наймогутніших оборонних споруд XIII-XV ст. на території України. В Білгород-Дністровському збереглися церковні споруди великих міських громад - вірменської, молдавської, грецької, болгарської. Також збереглися будівлі цивільного призначення з другої половини XIX - початку XX ст. У місті перебували численні відомі письменники і поети, такі як Міцкевич, І. Нечуй-Левицький, Л. Українка, М. Коцюбинський та інші.

Іншими цікавими об'єктами з історичного точки зору є могильники епохи міді в селі Усатове (III тисячоліття до н.е.), які визначили особливу археологічну культуру, відому як усатівська; залишки турецької фортеці в місті Ізмаїл; найдавніші збережені споруди офіційного центру болгарських поселень за Дунаєм, які знаходяться на місцевому цвинтарі в місті Болград.

Одеська область вражає різноманіттям культових споруд, головним чином з XIX століття, найбільш цікаві з яких знаходяться у містах Кілія, Болград, Ізмаїл, а також у селах Нерубайське, Нова та Стара Некрасівка.

Центром іншого міста Миколаївської області, що входить до складу Причорноморського туристичного району, став місто, засноване у 1788 році і назване на честь святого Миколи Чудотворця. На ранніх етапах його будівництва було споруджено будинок Головного командира Чорноморського флоту (зараз музей історії суднобудування і флоту), кафедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці, Миколаївську церкву, будинок астрономічної обсерваторії, німецьку євангельську лютеранську церкву та будинок Художнього драматичного театру. Крім зазначених об'єктів, з XIX століття збереглися ворота і огорожа суднобудівної верфі, Старофлотські казарми та будинок колишньої чоловічої гімназії, який в даний час є Будівельним коледжем.

Одним з цікавих історичних об'єктів Миколаївської області є грецьке поселення VII століття до н.е. на острові Березань, одному з перших знайдених на території Північного Причорномор'я. Історія острова також відзначається подією 1906 року, коли на Березані були розстріляні керівники повстання на крейсері "Очаків". Ця подія увіковічена зведенням 15-метрового обеліску на острові.

Історичність регіону відтворюють експозиції історико-археологічного заповідника Ольвія (музей під відкритим небом) у селі Парутине та воєнно-історичного музею у місті Очаків.

Серед культурних споруд краю можна відзначити Катерининську церкву XVIII століття у селі Катеринка, одну з найдавніших церков Миколаївської області, та Миколаївську церкву - Очаківський військовий собор у місті Очакові.

Висновки з проведеного дослідження показують, що Причорноморський економічний район має потенціал для розвитку у різних напрямках міжнародної діяльності. Важливість співпраці з країнами Євросоюзу та участь у програмі розвитку «Басейн Чорного моря» підтверджується географічною близькістю до кордонів та спільністю цінностей та інтересів. Проблеми, такі як конкурентоспроможність Одеської

області в туристичній сфері для європейських відвідувачів та екологічна ситуація регіону, залишаються актуальними та потребують уваги.

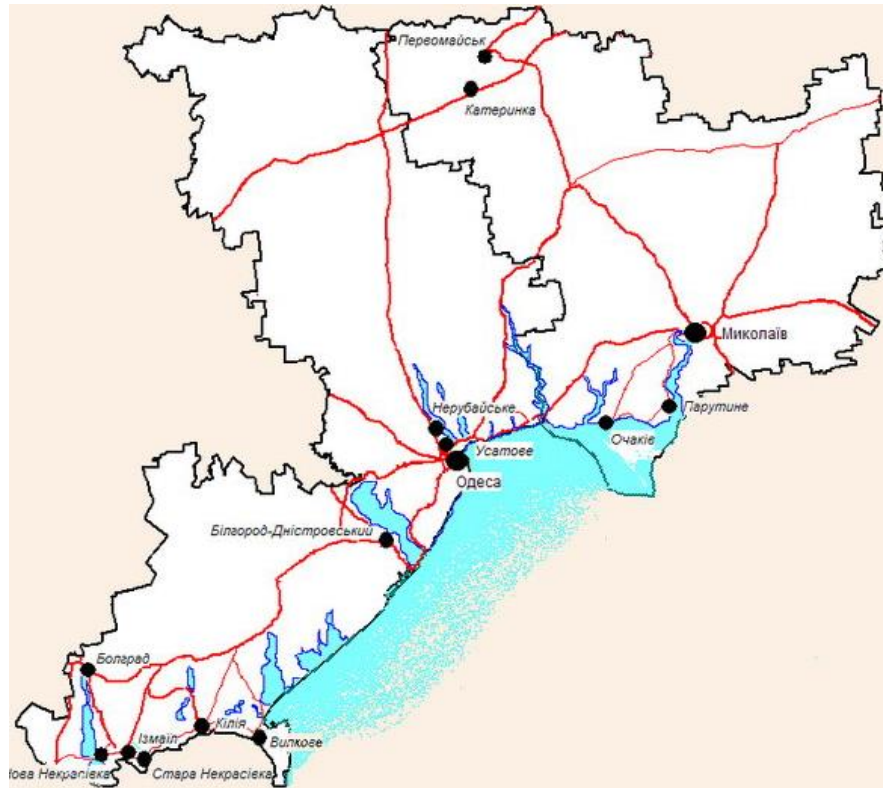

Рис. 2.1. - Соціально-культурний ресурсний каркас території Причорноморського туристичного району

Прямі іноземні інвестиції до Причорноморського економічного регіону особливо активні в секторі переробної промисловості, з Кіпром як найбільшим інвестором. Аналізуючи структуру експорту послуг з кожної області регіону, можна виокремити такі спеціалізації у міжнародній співпраці: Одеська та Херсонська області зосереджені на транспортних послугах, а Миколаївська область спеціалізується на переробці матеріальних ресурсів. Щодо експортних товарів Причорноморського економічного району, до них відносяться зернові культури, а також рослинні й тваринні жири та олії.

Розглядаючи географічну структуру зовнішньоекономічних відносин цього регіону, важливо відзначити активну торгівлю з країнами Азії. Однією з можливих стратегій є залучення України до мегарегіональної програми «Новий Шовковий шлях», що сприятиме розвитку транспортної інфраструктури Причорномор'я та відкриттю ефективних шляхів співпраці з іншими державами [10-22].

2.2 Перспективи організації туристичних подорожей в Причорноморському регіоні

Причорноморський регіон України, що включає Одеську, Херсонську та Миколаївську області, традиційно вважається найбільш розвиненим та з вдосконаленою інфраструктурою туристично-рекреаційного комплексу. Рекреація фактично виступає провідною галуззю сфери послуг національної економіки в цьому регіоні.

Серед згаданих областей найбільш великою є Одеська, де протягом більш як 180 кілометрів розташовані піщані пляжі, які мають морське та лиманне походження. В Одеській області характерні лікувальні властивості типового клімату морського узбережжя, завдяки наявності лікувальних грязей, ропи лиманного походження та мінеральних вод. Наприклад, Куяльницький лиман, відомий як "Мертве море" України, є найстарішим грязьовим курортом в Одеській області і багатий на солону воду та грязі мулового типу.

Одеська область наслідується за своїми лікувальними властивостями клімату, і на її території розташовано кілька спеціалізованих закладів оздоровлення і профілактики, включаючи Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова, Інститут стоматології Національної академії медичних наук України, Одеський національний медичний університет, та Український НДІ медичної реабілітації та курортології. Крім того, в області існує значна кількість заповідних урочищ і ландшафтів.

Станом на 1 січня 2017 року туристична інфраструктура Одеської області включала 1147 закладів туристично-рекреаційного призначення, з яких 366 були готельного типу і 781 віднесено до установ оздоровлення. У 2013 році пасажирський потік в області склав 10,1 мільйона осіб, що на 19,1% більше, ніж у 2012 році, з них іноземних туристів було 6,9 мільйона осіб, що на 14,9% більше, ніж у 2012 році. У тому ж році було проведено 148 заходів суден у Одеському порту, зокрема 106 міжнародних круїзних лайнерів, з загальним обігом пасажирів 174,5 тисяч осіб, що на 29,6% більше, ніж у 2012 році. Обсяг капітальних інвестицій у розвиток туристично-рекреаційної сфери Одеської області досяг 81,2 мільйона гривень за 9 місяців 2013 року, що на 46,5% перевищує показники за відповідний період 2012 року.

Примітно, що найбільша частка з усіх освоєних капітальних інвестицій у 2013 році припала на готелі та інші заклади для тимчасового розміщення туристів - це склало 48,9 мільйонів гривень (60,2%). У той же рік від сплати туристичного збору закладами тимчасового розміщення в Одеській області надійшло 3,8 мільйона гривень, що на 11,2% перевищує показники 2012 року. Незважаючи на негативні впливи фінансової кризи в більшості сфер національної економіки, відмічалася стабільна позитивна динаміка в зовнішній торгівлі товарами та послугами туристичного призначення Одеської області протягом 2011-2013 років.

Протягом перших дев'яти місяців 2013 року експорт товарів і послуг туристичного призначення з Одеської області склав \$26,7 млн, імпорт - \$6,4 млн. Таким чином, позитивне сальдо за статтею "Подорожі" склало \$20,2 млн. У 2013 році в рамках Програми розвитку туристично-рекреаційної сфери Одеської області на період 2011-2015 років акцентували увагу на вдосконаленні туристичного продукту регіону та популяризації рекреаційно-туристичних ресурсів як на внутрішньому, так і на міжнародному рівнях. У цьому контексті було запропоновано ескізи індивідуальних дорожніх знаків,

які інформують туристів про значущі місця та історико-культурні об'єкти Одеської області, рекомендовані для відвідування.

Виготовлення та встановлення цих покажчиків було заплановане на 2014-2015 роки. Додатково, для посилення використання інноваційних підходів у туристичному обслуговуванні Одеської області, у 2013 році було закуплено сенсорні стаціонарні аудіотермінали для експозицій Одеського історико-краєзнавчого музею. Встановлення та налагодження їх роботи почалося негайно після придбання. Крім того, з метою популяризації винного, зеленого та етнографічного туризму, а також для залучення мешканців сільських населених пунктів Одеської області до надання туристичних послуг, на фестивалі "Живе вино України - 2013", що відбувся 18 травня 2013 року на базі Національного наукового центру "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова" у смт Таїрове Овідіопольського району, була організована спеціальна секція, яка представляла туристичний потенціал області у зазначених сферах.

На вказаному фестивалі також брали участь власники сільських садиб Одеської області, що пропонують зелений туризм, учасники туристичної індустрії та місцеві любителі виноробства. Вони висловили бажання співпрацювати з туроператорами для створення спеціалізованих туристичних маршрутів, які включають відпочинок у сільських садибах і організацію дегустацій власного вина.

Крім цього, під час проведення фестивалю майстри декоративно-ужиткового мистецтва з Одеської області проводили майстер-класи з народних промислів і ремісництва.

Щодо Херсонської області, варто відзначити, що вона має значний потенціал для розвитку туристичної галузі, але цей потенціал використовується недостатньо ефективно (область приймає лише 5% туристів від загального обсягу, які відпочивають на узбережжі України). Наприклад, туристично-рекреаційний потенціал Херсонської області складається переважно з морських пляжів, обцина яких перевищує 200

кілометрів, родовищ лікувальних грязей і ропи, а також мінеральних вод, озер солоного походження і лікувально-термальних вод. У Херсонській області є 12 курортно-рекреаційних зон.

Херсонська область включає 79 територій і окремих об'єктів, які становлять природно-заповідний фонд регіону. Загальна площа цих об'єктів складає 272,7 тис. гектарів, що становить 9,7% від загальної площі області. Серед них можна виділити наступні об'єкти та території:

- Біосферний заповідник "Асканія-Нова" імені Ф.Е. Фальц-Фейна з загальною площею 33,307.6 гектарів;
- Чорноморський біосферний заповідник з загальною площею 109,254.8 гектарів, включаючи заповідну площу 70,509 гектарів;
- Джарилгацький національний природний парк з загальною площею 10,000 гектарів;
- Національний природний парк "Олешківські піски" з загальною площею 8,020.36 гектарів;
- 10 заповідних урочищ з загальною площею 942 гектари;
- Дендропарк загальнодержавного значення "Асканія-Нова" з загальною площею 183.2 гектари;
- 13 парків, що є пам'ятками садово-паркового мистецтва регіонального значення з загальною площею 173.43 гектари;
- 7 заказників загальнодержавного значення та 13 заказників регіонального значення;
- 30 природних пам'яток.

Медичні заклади оздоровлення санаторно-профілактичної спрямованості різноманітні у Херсонській області. Особливий оздоровчий ефект відчутний від сульфідно-мулових грязей і хлоридно-натрієвої ропи озера Соляне. Біля узбережжя Чорного моря значна кількість дитячих пансіонатів і таборів оздоровчого спрямування. Загалом, у Херсонській області зареєстровано понад 5 тисяч об'єктів історико-культурного значення [23].

У Миколаївській області рекреаційний потенціал включає 316 закладів колективного розміщення туристів, які надають 32,649 місць (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1.

Структура колективних засобів розміщення туристів Миколаївської області [24]

Найменування типу закладів розміщення туристів	Кількість, одиниць	Кількість, місць
Готелі та аналогічні засоби розміщення	93	3046
Засоби розміщення спеціалізованого типу	223	29603
В т.ч.: санаторії	15	4356
пансіонати	15	3247
бази відпочинку	193	22000
дитячі оздоровчі табори	35	8991

На 15 січня 2017 року в Миколаївській області було зареєстровано 74 об'єкти сільського та зеленого туризму. Серед них виділяються такі особливі місця як ферма "Саванна" у селі Ставки Веселинівського району, страусина ферма "Кременівський страус" у селі Кременівка Веселинівського району, приватний комплекс рибалки і відпочинку "Золота Підкова" у селі Кандибине Новоодеського району, а також розважальний центр "Козацька застава" у селищі Костянтинівка Арбузинського району.

Загальна площа природно-заповідного та природоохоронного фонду Миколаївської області складає 75 тисяч гектарів. Цей фонд включає 141 територію та об'єкт, серед яких особливо важливими є:

Об'єкти туристично-рекреаційного комплексу Миколаївської області, зазначені у таблиці 2.2, знаходяться переважно у рекреаційно-оздоровчих зонах Березанського та Очаківського районів, а також у місті Очаків.

На початок 2017 року в Миколаївській області зареєстровано 11 туроператорів і 65 туристичних агентств відповідно до Державного реєстру суб'єктів туристичної діяльності.

У сфері ресторанного господарства Миколаївської області діють 2020 підприємств, включаючи:

- 1508 кафе, закусточних, буфетів і літніх майданчиків;
- 297 барів;
- 44 ресторани;
- 171 їдальні.

Також в області знаходяться значущі природно-заповідні об'єкти, серед яких можна відзначити частину Біосферного заповідника "Чорноморський", природний заповідник "Єланецький степ", національні природні парки "Бузький Гард" і "Білобережжя Святослава", а також ландшафтні парки регіонального значення "Приінгульський", "Тилігульський", "Гранітно-степове Побужжя" і "Кінбурнська коса".

В даний час в Миколаївській області продовжується процес паспортизації та інвентаризації туристичних ресурсів. Наприклад, на початок 2017 року була завершена паспортизація 146 об'єктів, призначених для туристичних цілей. Ці об'єкти включають музеї (20), природно-заповідний фонд (50), історичні пам'ятники і монументальне мистецтво (14), архітектурні пам'ятки (30), готелі (12), санаторно-курортні заклади (14), культурно-розважальні установи (3), об'єкти сільського та зеленого туризму (2), а також один харчовий заклад.

Також важливо зазначити, що 4 грудня 2014 року в Одесі відбувся регіональний круглий стіл на тему "Інновації та оптимальні рішення для активного туризму в Україні". Організаторами заходу виступили Українська асоціація активного та екологічного туризму та Управління культури і туризму, національностей та релігій Одеської обласної державної адміністрації.

Під час круглого столу представники Одеської, Миколаївської та Херсонської областей висували інноваційні проекти та туристичні програми у галузі екологічного, активного та пригодницького туризму. Також обговорювались проблеми, що виникають у процесі розвитку цих видів

туризму та відпочинку на південній території України, і були сформульовані рекомендації щодо перспектив їх подальшого розвитку [25].

Отже, Причорноморський регіон України характеризується значними туристично-рекреаційними ресурсами, які включають цілюще повітря, лікувальні грязі, мінеральні води та значну кількість пам'яток історико-культурного значення.

Однак при нераціональному використанні туристично-рекреаційного комплексу він може швидко втрачати придатність для відпочинку і задоволення потреб споживачів у проведенні дозвілля. Тому в Причорноморському регіоні України вживаються практичні заходи з охорони територій туристично-рекреаційного призначення. Ці заходи спрямовані на регулювання обсягів туристичних потоків, коригування поведінкових аспектів відвідувачів, а також на оптимізацію розміщення елементів туристичної інфраструктури, таких як дороги, житлові і господарські споруди та інше. Причорноморський регіон є однією з найбільш пріоритетних і перспективних туристично-рекреаційних територій України, що відіграє важливу роль у соціально-економічному розвитку країни [26].

Пропонується здійснювати оцінку та контроль виконання стратегії розвитку державного управління в туристичній індустрії Причорноморського регіону України через моніторинг рівня розвитку цієї галузі. Основними завданнями цього моніторингу є збір, узагальнення та періодичний аналіз індикаторів розвитку туристичної індустрії в регіоні, а також оцінка ефективності реалізації стратегії державного управління в цій галузі. Моніторинг повинен здійснюватись на основі даних, наданих спеціалізованими управліннями при обласних державних адміністраціях, зокрема управліннями культури і туризму Одеської, Херсонської та Миколаївської обласних держадміністрацій. Також необхідно враховувати інформацію, надану постійними комісіями Одеської обласної ради і Херсонської обласної ради з питань культури, туризму, духовності та інших

відповідних аспектів. Важливою є також інформаційна підтримка від районних державних адміністрацій і міських виконавчих комітетів Причорноморського регіону України.

Управління культури і туризму, національностей та релігій Одеської обласної державної адміністрації, Управління культури Херсонської обласної державної адміністрації та Управління культури Миколаївської обласної державної адміністрації мають систематизувати отриману інформацію та підготувати відповідні звіти про впровадження стратегії державного управління в туристичній індустрії Причорноморського регіону України. Ці звіти мають подаватися на розгляд голові обласної державної адміністрації.

Контроль за реалізацією стратегій розвитку державного управління в туристичній індустрії Причорноморського регіону України має забезпечуватися Державним агентством України з туризму та курортів, галузевими управліннями та відділами обласних державних адміністрацій, вищезазначеними територіальними представництвами центральних органів виконавчої влади, районними державними адміністраціями та міськими виконавчими комітетами.

Загальна реалізація стратегії розвитку державного управління в туристичній індустрії Причорноморського регіону України має на меті:

- Збільшення загального рівня бюджетних доходів на рівні областей Причорноморського регіону України і на рівні державного бюджету.
- Створення сприятливих умов для приваблення іноземних інвесторів.
- Зростання обсягу іноземних інвестицій у туристичну індустрію Причорноморського регіону України, що сприятиме активізації розвитку інших аспектів комплексної державної політики у сфері туризму та курортів [27-47].

2.3 Особливості організації прийому іноземних туристів

Суб'єкти туристичної діяльності, що займаються прийомом та обслуговуванням іноземних туристів в Україні, повинні дотримуватися певних вимог [48]. Вони мають організовувати групові та індивідуальні тури для іноземних туристів по Україні на основі договорів (контрактів) з іноземними та вітчизняними партнерами, які надають послуги з розміщення, харчування, транспорту, організації відпочинку та оздоровлення, розваг і екскурсійного обслуговування. Для забезпечення якісного обслуговування іноземних туристів під час їх подорожі на транспортних засобах, відповідно до умов договорів (контрактів) з партнерами та транспортними організаціями, суб'єкти туристичної діяльності повинні забезпечити:

- розміщення туристів;
- перевезення їх багажу та забезпечення його збереження;
- харчування туристів під час подорожі згідно з умовами надання послуг;
- контроль за оснащенням і санітарним станом вагонів, автобусів, кают;
- своєчасне подання та відправлення транспорту.

Іноземні туристи в'їжджають в Україну, виїжджають з неї та транзитом перетинають її територію через пункти пропуску на державному кордоні України з національним паспортом і відповідною візою, якщо не передбачено інший порядок. У разі втрати національного паспорту на території України, приймаюча туристична організація повинна надати практичну допомогу для отримання необхідних документів.

Суб'єкт туристичної діяльності повинен вести облік документів, пов'язаних з прийманням та обслуговуванням іноземних туристів в Україні, яким надано туристичні послуги, а саме:

- договори (контракти) з іноземними партнерами щодо співробітництва по обслуговуванню іноземних туристів в Україні;

- договори (контракти) з вітчизняними партнерами щодо співробітництва по обслуговуванню іноземних туристів в Україні;
- замовлення від іноземного партнера на обслуговування іноземних туристів;
- підтвердження суб'єктів туристичної діяльності іноземному партнеру про готовність до приймання іноземних туристів;
- документи, що підтверджують здійснення трансферу, бронювання місць у готелі для туристів та їх проживання, проведення екскурсій;
- маршрути та програми туристичних подорожей іноземних туристів.

Суб'єкт туристичної діяльності, який приймає іноземних туристів, повинен вести журнал обліку іноземних туристів, яким надано туристичні послуги в Україні. У журналі слід зазначати: П.І.Б. іноземця, країну прибуття в Україну, термін прийому та обслуговування, заклади розміщення туристів по маршруту туру.

При запрошенні іноземних туристів в Україну, суб'єкт туристичної діяльності повинен забезпечити наявність у іноземного туриста страхового поліса, виданого страховою компанією-резидентом України, що має право займатися цим видом діяльності, на момент отримання ним візи або перетину державного кордону України. Це правило не поширюється на іноземних туристів з країн, з якими Україна має угоди про безкоштовне надання екстреної медичної допомоги.

У підтвердженні для іноземного партнера про прийом іноземних туристів, суб'єкт туристичної діяльності повинен обов'язково зазначити гарантії приймаючої сторони щодо депортації туристів у разі порушення ними умов туру і законодавства України.

Консульські установи України за кордоном можуть надавати візову підтримку закордонним партнерам (контрагентам) суб'єктів туристичної діяльності України при їх зверненні для оформлення туристичних віз іноземцям для подорожі в Україну. КУ МЗС України видає суб'єкту туристичної діяльності референс і інформує відповідні консульські установи

України за кордоном про наявність у країнах знаходження контрагентів (операторів) суб'єкта туристичної діяльності в Україні, який отримав референс [.

При оформленні туристичних поїздок іноземців до України номер референсу повинен бути вказаний у документах як самого суб'єкта туристичної діяльності, так і його закордонних контрагентів (операторів). Запис про видачу референсу суб'єкту туристичної діяльності вноситься до журналу обліку референсів КУ МЗС. При оформленні референсу стягується консульський збір згідно з затвердженим тарифом [49], а у випадку складання нових договорів з контрагентами (операторами) стягується консульський збір тільки за інформування консульських установ України за кордоном.

Референс оформлюється у вигляді документа, який містить наступні реквізити:

- назва органу, що видав документ;
- повна назва суб'єкта туристичної діяльності;
- місцезнаходження суб'єкта туристичної діяльності в Україні;
- номер референсу;
- дата видачі референсу;
- термін дії референсу;
- підпис відповідальної особи та печатка КУ МЗС України;
- місце для відмітки про продовження терміну дії референсу.

Референс оформляється на один рік з можливістю продовження на такий же термін. Для цього суб'єкт туристичної діяльності подає до ДК МПСТ України заяву, оригінали (з поверненням) та копії договорів (українською мовою) з контрагентом (оператором), які разом із підтвердженнями від ДК МПСТ України про наявність договору з іноземними туристичними організаціями подаються до КУ МЗС України. У разі складання нових договорів, суб'єкт туристичної діяльності інформує ДК МПСТ України та надає до КУ МЗС України підтвердження про укладення

нових договорів з іноземними туристичними організаціями, які в свою чергу інформують консульські установи України за кордоном.

Рішення про видачу референсу, продовження терміну його дії або відмову в його видачі приймається протягом 7 днів з дня отримання зазначеного підтвердження від ДК МПСТ України. КУ МЗС України може тимчасово призупинити дію референсу (або скасувати його) на підставі повідомлення від ДК МПСТ України.

Суб'єкти туристичної діяльності, які здійснюють екскурсійне обслуговування, повинні дотримуватися певних вимог [48].

Екскурсійне обслуговування туристів має включати організацію всіх видів екскурсій, відвідування музеїв, виставок, об'єктів соціального характеру та інших екскурсійних об'єктів, передбачених умовами екскурсії. Воно повинно проводитися за програмами, складеними суб'єктом туристичної діяльності, відповідно до придбаного туру. Крім передбачених програмою заходів, суб'єкт туристичної діяльності може організовувати додаткові екскурсії за бажанням туристів за окрему плату.

Екскурсії як окремий вид послуг можуть надаватися різними категоріям населення: місцевим жителям, відпочиваючим, школярам, студентам, учасникам конференцій, виставок, нарад і транзитним пасажиром.

Суб'єкти туристичної діяльності, які мають власний екскурсійний продукт і самостійно його реалізують, повинні оформити наступні документи:

- технологічну карту екскурсії;
- контрольний текст екскурсії;
- матеріали “портфеля екскурсовода”;
- схеми маршрутів транспортних екскурсій;
- договори з транспортними підприємствами для проведення екскурсій на транспорті;
- договори з музеями, заповідниками та культурними закладами;
- прейскурант цін на екскурсійні послуги.

Екскурсоводами можуть працювати особи з незакінченою вищою або середньою спеціальною освітою, які мають відповідний диплом або свідоцтво (сертифікат). Під час проведення екскурсії екскурсовод повинен мати табличку (бейдж), на якій зазначено назву суб'єкта туристичної діяльності та його телефон, а також П.І.Б. екскурсовода.

Екскурсовод повинен проводити екскурсії лише за наявності наряд-путівки. Наряд-путівка повинна містити наступну інформацію: назву суб'єкта туристичної діяльності, номер ліцензії, П.І.Б. екскурсовода (гіда-перекладача), тему екскурсії, маршрут і вид транспорту, тривалість екскурсії, години початку та закінчення, дату проведення, місце збору групи, кількість і склад екскурсантів, найменування замовника та його телефон, ціну, підпис особи, яка виписала наряд-путівку, і печатку. Після закінчення екскурсії наряд-путівка повертається суб'єкту туристичної діяльності, який веде їх облік.

2.4 Особливості надання послуг харчування іноземним туристам

Сектор харчування є важливою частиною туристичної індустрії, яка повинна враховувати особливості обслуговування іноземних туристів. Послуги цього сектора складають приблизно 25-30% загальної вартості, наприклад, пізнавального туру. Організацію харчування для іноземних туристів переважно здійснюють ресторани та бари класів "люкс", "вищий" та "перший", які можуть функціонувати як у складі готельного підприємства, так і самостійно. Туристичні фірми укладають угоди з підприємствами ресторанного господарства та заздалегідь подають місячні або декадні графіки перебування іноземних туристів із зазначенням класу обслуговування та національності туристів, а не пізніше ніж за добу - замовлення на обслуговування кожної групи туристів.

Організація харчування іноземних туристів включає в себе певні аспекти, які потрібно враховувати. Особливу увагу слід звертати на національність гостей. Ще з давніх часів мандрівників завжди цікавили

особливості кухні країни, в яку вони прибули. Важливою ознакою гостинності є здатність господарів приготувати страви, знайомі іноземному гостю. Цей жест демонструє гостинність та повагу до традицій гостя і залишає приємні враження від візиту до іншої країни. Однак варто пам'ятати, що правильне готування страв національної кухні вимагає високої майстерності кухаря; недоліки можуть спричинити негативні наслідки і образити патріотичні почуття гостя.

При організації харчування іноземних туристів стравами з української та інших популярних кухонь (французької, італійської, китайської), важливо мати на увазі, що формування харчових традицій в різних країнах залежить від багатьох факторів. Ці фактори включають природні умови, що впливають на географію харчування, етичні та релігійні норми, історичні традиції народів та рівень економічного розвитку країн. У кожній культурі і серед представників різних національностей існують власні уподобання в обранні харчових продуктів, методах їх приготування, використанні різних технологічних прийомів для теплової обробки та різноманітних спецій і приправ. Також важливі певні харчові обмеження.

Наприклад, у США люди звикли пити каву перед сніданком та чисту воду з льодом перед обідом. В Європі поширено снідати, обідати та вечеряти з мінеральною або фруктовую водою, тоді як у східних країнах це не звичайно. Деякі національні групи, такі як датчани, норвежці, чехи та румуни, уникають баранини. У Великобританії не рекомендується подавати варені ковбаси, борошняні соуси, заливну рибу, млинці або пельмені. Європейці та американці часто уникають гострих приправ, у той час як представники Азії, Центральної та Південної Америки їх вітають. Деякі національні групи, такі як італійці, чехи, болгары, румуни та араби, не вживають чорного хліба. Кава популярна серед німців, австрійців, швейцарців, французів, італійців, греків, арабів і турків, тоді як китайці, японці, індійці та корейці віддають перевагу чаю.

Японці та корейці не п'ють молока, румуни уникають соусів, а корейці не сприймають бульйонів [49]. Особливу увагу потребує організація харчування віруючих людей, оскільки вони дотримуються певних релігійних обмежень. Наприклад, у певні дні та періоди православні та католики утримуються від споживання їжі тваринного походження (за винятком меду). Індуїсти не вживають молока та яловичини. Мусульмани уникають свинини та алкогольних напоїв. Віруючі іудеї слідкують за законами кашруту у приготуванні та споживанні їжі, які включають обмеження щодо комбінування м'ясних і молочних продуктів, вживання м'яса лише тих тварин, які мають роздвоєне копито і що жують жуйку, а також виключають м'ясо хижих тварин, птахів, плазунів, риб без луски та плавників, у тому числі молюсків. Їжа для віруючих іудеїв у ресторанах має бути приготована в присутності рабина.

Також важливо враховувати особливості у режимі харчування людей з різних країн, які характеризуються часом приймання їжі та її калорійністю в різний час доби. Наприклад, англійці, французи та американці називають другий прийом їжі "ланчем", який збігається з нашим обідом. Меню ланчу включає закуски, другі страви, солодощі, каву або чай, без перших страв. Обід, який для нас є вечерею, складається з закусок, першої та другої страви, десерту, чаю або кави. До організації харчування англійських гостей можна підходити з особливою увагою, влаштовуючи для них п'ятигодинний чай. Рекомендується такі орієнтовні інтервали для організації харчування туристів: сніданок - з 8 до 10 години (у туристичний сезон - з 7 до 10 години), обід - з 12 до 15 години, вечеря - з 17 год. 30 хв. до 20 години.

Врахування національних традицій у харчуванні має відобразитися в різноманітному меню, яке охоплює всі дні тижня. Меню повинно включати не менше п'яти-шести авторських страв і страв на замовлення. Оптимальним варіантом є складання меню, що включає страви української національної кухні, представників європейських кухонь та страви національних кухонь відвідувачів. На вимогу туристів заклади харчування зобов'язані замінювати

страви з урахуванням наявності сировини, включаючи дієтичні та вегетаріанські страви. Для дітей віком від двох до дванадцяти років, які подорожують у складі груп іноземних туристів або з сім'ями, передбачено спеціальне меню, вартість якого становить 50% від вартості страв відповідного класу обслуговування.

Сніданок для туристів, які перебувають у готелях, є першим ресторанним сервісом кожного дня. Його організація має значний вплив на загальний настрій гостей, особливо оскільки він часто включений у вартість проживання. Тому особлива увага приділяється організації ранкової трапези. Існує багато варіантів сніданків, вибір яких залежить від вподобань та потреб гостей.

1. Ранковий чай (6.00-7.30). Цей вид сніданку пропонується гостям з Великобританії та інших країн Європи. Чай подається в номер, зазвичай з додаванням холодного молока або зі збитими вершками, а також супроводжується кексами і бісквітами.
2. Простий сніданок (6.30-10.00). Цей вид сніданку націлений на гостей з Франції, країн Середземномор'я та США. Він складається з однієї чашки напою (зазвичай кави, але можливий також чай, какао, шоколад або молоко) і однієї булочки або круасана (як у Франції та Італії).
3. Складний сніданок (6.30-10.00). Цей класичний сніданок включає напій (кава, чай, какао, шоколад або молоко), вершкове масло, мармелад або мед і печиво.
4. Додатковий сніданок (6.30-10.00). Цей варіант доповнює складний сніданок і включає склянку фруктового або овочевого соку, тарілку з ковбасою або сиром, яєчну страву (як яєчня або омлет), а також йогурт, вівсяні пластівці або сир.
5. Розширений сніданок (6.30-10.00). Цей варіант включає фруктові й овочеві соки, шинку, сир, ковбасу, яєчні страви, йогурти та кукурудзяні пластівці з молоком. Деякі страви готуються за індивідуальними замовленнями.

6. Сніданок із шампанським (10.00 - 11.30). Цей вид сніданку включає гарячий напій, алкогольний напій (шампанське або вино), холодні закуски і гарячі страви, десерт. Він подається при спеціальних випадках, наприклад, на день народження одного з учасників.

7. Пізній сніданок (10.00 і 14.00). Цей сніданок є альтернативою для тих, хто не встигає на ранковий або обідній прийом. Він складається з гарячих і холодних напоїв, булочок, масла, джему, ковбаси, сиру, супу, гарячих м'ясних страв і десерту.

Окрім того, існує багато варіантів національних сніданків, які можуть подаватися гостям з відповідних країн (табл. 3.1).

Потрібно мати на увазі, що термін "обід", що вживається в Україні, не завжди має таке саме значення, як у європейських та інших країнах світу. У багатьох країнах прийом їжі в обідню пору називається "ланч", який організовується без подачі першої страви та зазвичай має менший калорійний вміст. Додатково, обід і вечеря для іноземців можуть бути організовані з урахуванням наших традицій. Обід включатиме холодні та гарячі закуски, перші та другі страви, десерт, а також гарячі й холодні напої.

При організації сніданків, обідів і вечерь для туристів використовуються різні методи обслуговування:

- "а-ля карт" - гості вибирають страви і напої з карти-меню, після чого замовлення передається на кухню для готування і сервірування. Офіціант надає допомогу у виборі страв і напоїв;
- "а парт" - гості роблять замовлення заздалегідь, обслуговування проводиться у визначений проміжок часу;
- "табльдот" - всі гості обслуговуються одночасно за однаковим меню;
- шведський стіл - гості самі обирають страви з великого асортименту готових страв;
- буфетне обслуговування - базується на самообслуговуванні, де асортимент страв і закусок поповнюється офіціантом або буфетником, який також

виконує інші обов'язки, такі як відкриття пляшок з напоями, приготування чаю або кави, забирання використаного посуду.

У західноєвропейській традиції обід часто включає гарячі та холодні закуски, суп, головну страву та легкий десерт, що відповідає нашій вечері.

Ще одна важлива особливість обслуговування іноземних туристів у ресторанному бізнесі полягає в необхідності офіціантів та метрдотелів допомагати вибирати страви або меню, враховуючи традиції національної кухні туристів і вміння рекомендувати страви української кухні. Це передбачає від персоналу знання особливостей кухонь різних національностей і вміння спілкуватися англійською та іншими іноземними мовами.

Форми та методи оплати харчування різняться залежно від типу туристичної путівки, плану обслуговування, організаційних принципів ресторанного сервісу та внутрішніх правил закладу.

Обслуговування іноземних туристів, які подорожують як групи, так і індивідуально, має свої особливості.

Організація харчування груп іноземних туристів в ресторанах відбувається або в окремих залах, або за виділеними столами у загальному залі. На кожен стіл, де обслуговуються групи іноземних туристів, або на окремих столиках у загальному залі розміщуються національні прапорці країн, з яких прибули туристи. Це допомагає туристам з легкістю знаходити свої столи і займати відведені місця.

Зазвичай туристи, які подорожують групами, мають насичену програму екскурсій, тому обмежений час на прийом їжі є нормою. Чітко визначені часи обіду і вечері виключають можливість індивідуальних замовлень і вимагають швидкого обслуговування. Вартість харчування зазвичай включена у вартість турпакету, що передбачає трьохразове харчування - сніданок, обід і вечеря. Меню на кожен з прийомів їжі заздалегідь відоме і щоденно змінюється.

Перед приходом туристів на столи частково сервіруються холодні закуски, соки, хлібобулочні вироби, вода, фрукти і солодкі страви (окрім морозива). Крім того, до сніданку і обіду обов'язково подається кип'ячена охолоджена вода з льодом. Столи накриваються чашками з блюдцями і ложками для гарячих напоїв, які розкладаються групами з торців столу або на приставному столі. Після приходу туристів подаються гарячі закуски, перші і другі страви.

Розрахунок за послуги харчування для груп туристів зазвичай проводиться між туристичною фірмою і ресторанним закладом. Тому в таких ресторанах повинні бути спеціальні журнали для реєстрації відпуску їжі, де фіксуються дата, країна походження туристів, клас обслуговування, тип харчування (сніданок, обід, вечеря), кількість осіб за замовленням і фактично обслуговані особи, а також вартість харчування. Представник туристичної організації надає метрдотелю (офіціанту) підтвердження виконання замовлення за встановленою формою. Цей документ є важливим звітним матеріалом і передається метрдотелю (офіціанту) у бухгалтерію замість оплати за сніданок, обід чи вечерю на визначену суму.

Туристи також можуть самостійно оплачувати вартість харчування і додатково замовляти страви та напої за власний рахунок. Під час сніданків, обідів і вечерь у залах ресторанного закладу може бути організовано продаж буфетних товарів (пекарські вироби, прохолодні напої, соки, пиво, цукерки, фрукти, сигарети) з візків. За додаткову плату обслуговуються також туристи, які бажають залишитися у ресторані після вечері. Індивідуальним іноземним туристам забезпечується трьоразове харчування (сніданок, обід, вечеря). При прибутті до готелю туристам надають інформацію про місце розташування та години роботи ресторанних закладів, де вони можуть харчуватися, а також про послуги, доступні для них, умови оплати, а також місце і час подачі їжі.

Якщо вартість харчування включена у вартість туру, кожному туристу видають відповідні картки або ідентифікаційні маркери (наприклад,

пластикові браслети), які підтверджують їх право на отримання харчування. У такому випадку розрахунки проводяться між туристичною компанією та ресторанним закладом безготівковим способом. Замовлення на необхідну кількість сніданків, обідів чи вечерь для індивідуальних іноземних туристів, включаючи дітей, які харчуються у готелі, передаються службою приймання і обслуговування до ресторану напередодні обслуговування не пізніше 21:00 за підписом відповідальної особи [50].

Висновки до 2 розділу

Причорноморський регіон володіє значним потенціалом для розвитку туристичного бізнесу. Регіон має вигідне географічне положення та розмаїття природних і культурних ресурсів, що сприяє привабливості для туристів. Велика кількість історичних пам'яток, природних заповідників, зон відпочинку на узбережжі та унікальність культурного спадку створюють унікальні умови для туристичного відпочинку.

Перспективи організації туристичних подорожей в Причорноморському регіоні є значними. Зростаючий інтерес до місцевих культур, традицій і природних крас робить цей регіон привабливим для міжнародних туристів. Важливо розвивати інфраструктуру та послуги для забезпечення комфортного перебування та розваг гостей.

Організація прийому іноземних туристів у Причорноморському регіоні потребує спеціальної уваги до культурних та мовних особливостей гостей. Наявність відповідної інфраструктури, професійний персонал знавців місцевих традицій та кухні, а також чітке виконання угод та контрактів є ключовими аспектами успішної організації туристичного обслуговування.

Ці висновки підкреслюють важливість подальшого розвитку туризму у Причорноморському регіоні та необхідність вдосконалення інфраструктури та сервісів для залучення більшої кількості міжнародних туристів.

РОЗДІЛ 3

Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів

3.1 План та характеристика авторського туру

Розробка авторського туру в межах Причорноморського регіону для іноземних туристів у повоєнні роки може бути цікавим ідеєю, оскільки цей регіон має багату культурну спадщину, визначні місця та унікальність природи. Ось кілька кроків і елементів, які можна включити в такий тур:

1. Тематика туру. Необхідно обрати тему або концепцію туру, яка буде цікава для іноземних туристів. Наприклад, це може бути літературний тур, історичний тур, кулінарний тур або природничий тур з акцентом на екологію та біорізноманіття регіону.
2. Маршрут туру. Необхідно розробити маршрут, який охоплює ключові місця і пам'ятки Причорноморського регіону, включити відомі курорти, історичні міста, археологічні знахідки, національні парки та інші цікаві об'єкти.
3. Партнерство з місцевими експертами. Організація співпраці з місцевими істориками, літературознавцями, кураторами музеїв та іншими експертами, які можуть забезпечити цікаві екскурсії та лекції для учасників туру.
4. Ексклюзивні враження, унікальні експерименти, такі як майстер-класи з місцевої кухні, відвідування сучасних майстерень артистів чи майстерні з традиційних ремесел.
5. Комфорт та сервіс. Необхідно забезпечити високий рівень обслуговування та комфорту для іноземних гостей, включаючи перекладачів, які можуть сприяти зрозумінню місцевих традицій та історії.

Такий тур може стати чудовим способом привернути увагу іноземних туристів до культурного та природного багатства Причорноморського регіону та сприяти розвитку туризму в регіоні після повоєнних років.

Концепція авторського туру в Причорноморському регіоні

Назва туру: "Відродження Причорномор'я: історія, культура та природа"

Мета: Познайомити іноземних туристів з багатою історією, культурною спадщиною та природною красою Причорноморського регіону, що відроджується після воєнних років.

Складемо програму туру у вигляді таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Програма туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів

День 1: Прибуття та відкриття туру	
Залежно від рейсу	Прибуття в Одесу, зустріч в аеропорту, трансфер до готелю
В залежності від рейсу	Привітальний обід, представлення програми туру, знайомство з гідом та іншими учасниками.
	Вільний час
День 2: Історична Одеса	
09.00-10.00	Сніданок
10.00-12.00	Ранкова екскурсія: Оглядова екскурсія по Одесі у напрямку Одеського оперного театру, Потьомкінських сходів, Приморського бульвару, Стамбульського парку, Грецького парку.

12.00-14.00	Відвідування музеїв: Одеський археологічний музей та музей західного і східного мистецтва.
14.00-16.00	Обід в місцевому ресторані «Тюлька». Знайомство з традиційною кухнею Причорномор'я, майстер клас з приготування страв з рапанів.
16.00-18.00	Вечірня прогулянка по Дерибасівській вулиці, фотосесія у міському саду
18.00-20.00	Похід в Оперний театр на виставу
20.00-21.00	Вечеря в ресторані Клара Бара
21.00-23.00	Прогулянка на Морському вокзалі
23.00	Повернення в готель, вільний час
День 3: Культурні Скарби Причорномор'я	
08.00-09.00	Сніданок
09.00-11.00	Трансфер у м. Білгород-Дністровський
11.00-12.30	Екскурсія до Білгород-Дністровської фортеці. Історичний тур по фортеці та огляд Дністровського лиману.
12.30-14.00	Відвідування виноробні Ofiussa: Екскурсія по виноробні, дегустація місцевих вин.
14.00-15.00	Обід в ресторані Шабський дворик
15.00-17.00	Трансфер в м. Одеса
17.00-19.00	Вільний час
19.00-21.00	Вечірня програма. Концерт або вистава в культурному центрі Одеси.
День 4: Природні чудеса Причорномор'я	
08.00-09.00	Сніданок

09.00-11.00	Трансфер до національного парку «Тузлівські лимани»
11.00-14.00	Екскурсія по парку, спостереження за птахами, прогулянка на човні.
14.00-15.00	Пікнік на природі
15.00-17.00	Трансфер до м. Одеса
18.00-19.00	Вільний час
19.00-20.00	Вечеря в ресторані
20.00-22.00	Вечірня програма: концерт або вистава в культурному центрі Одеси.
22.00	Повернення в готель, вільний час
День 5: Природні дари Причорномор'я	
07.00-08.00	Сніданок
08.00-10.00	Трансфер в м. Миколаїв
10.00-11.00	Екскурсія центром міста, візит в музей кораблебудівництва
11.00-12.00	Візит в миколаївський зоопарк
12.00-13.00	Переїзд на Кінбурську косу, о. Березань, фотосесія
13.00-14.00	Пікнік на природі
14.00-15.00	Трансфер на винзавод в м. Коблево,
15.00-17.00	Екскурсія по винзаводу, дегустація вин, фотосесія на виноградниках
17.00-18.00	Трансфер в м. Одеса
18.00-19.00	Вільний час
19.00-22.00	Візит в ресторан одеської кухні, вечірка з морською тематикою, майстер-клас з приготування форшмаку в ресторані Дача
День 6	
09.00-10.00	Сніданок
10.00-11.00	Виселення з готелю, трансфер в аеропорт, від'їзд учасників туру

Особливості туру:

- Комфорт та безпека. Високий рівень комфорту, безпеки та підтримка гiда протягом всього туру.
- Мовна підтримка. Наявність перекладачiв та інформаційних матеріалів англійською мовою.
- Ексклюзивність. унікальні заходи, зустрічі з місцевими жителями та експертами.

Ця програма дозволить іноземним туристам не лише насолодитися красою Причорноморського регіону, але й краще зрозуміти його історію, культуру та сучасне життя.

3.2 Розробка технологічної карти маршруту

Складемо технологічну карту впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів

1. Мета туру: Презентація культурної та природної спадщини Причорноморського регіону для іноземних туристів, сприяння відновленню туристичної індустрії після воєнних дій, забезпечення економічного відродження регіону.

Тривалість туру: 6 днів / 5 ночей

Цільова аудиторія: іноземні туристи (групи до 15 осіб)

2. Етапи розробки та впровадження туру

2.1 Підготовчий етап

1. Аналіз ринку:

- Дослідження попиту на туристичні послуги в регіоні.
- Вивчення інтересів та очікувань іноземних туристів.

2. Розробка концепції туру:

- Визначення ключових об'єктів відвідування.
- Розробка маршруту з урахуванням історичних, культурних та природних особливостей регіону.

3. Укладання угод:

- Переговори з готелями, ресторанами, транспортними компаніями та екскурсводами.

- Підписання контрактів на обслуговування туристичних груп.

2.2 Організаційний етап

1. Маршрут туру:

2. Забезпечення обслуговування:

- Бронювання готелів та ресторанів.

- Організація трансферів та екскурсій.

- Підготовка інформаційних матеріалів (буклети, карти).

2.3 Етап реалізації

1. Зустріч та супровід туристів:

- Привітання туристів в аеропорту.

- Надання інформації про програму туру.

2. Екскурсії та розважальні заходи:

- Проведення запланованих екскурсій.

- Організація культурних заходів та майстер-класів.

3. Контроль якості послуг:

- Збір відгуків від туристів.

- Оперативне вирішення можливих проблем.

2.4 Підсумковий етап

1. Аналіз результатів туру:

- Оцінка задоволеності туристів.

- Аналіз фінансових показників.

2. Корекція туру:

- Внесення змін до маршруту та програми туру на основі зібраних відгуків.

- Розробка плану покращення послуг.

3. Підготовка звіту:

- Формування звіту про проведення туру.

- Презентація результатів зацікавленим сторонам (партнерам, інвесторам).

Розробка та впровадження авторського туру в Причорноморському регіоні у повоєнні роки має на меті не лише задоволення потреб іноземних туристів, але й сприяння відродженню туристичної індустрії регіону. Успішна реалізація цього проекту потребує ретельного планування, якісної організації та постійного контролю за наданням послуг.

Обираємо для розміщення іноземних туристів готель Фраполі, що знаходиться в самому центрі м. Одеса, за адресою вул. Дерibasовская ул.13,

Готель Фраполі 9,3
767 відгуків

Чудово

Розташування 9,8

Приморський, Одеса Показати на карті 250 м від центру

Пляж поблизу
2,2 км від пляжу

Economy Room with window Double or Twin
Ліжка: 1 двоспальне або 2 односпальні

1 ніч, 2 дорослих
UAH 1 215
+ податки та збори (UAH 71)

✓ Безкоштовне скасування
✓ Передплата не потрібна — платіть на місці

На нашому сайті залишилося всього 2 номери за цією ціною

Наявність місць >

Рис. 3.1 – Інформація про готель Фраполі, м. Одеса

Рис. 3.2 – інфраструктура готелю Фраполі, м. Одеса

Туристи прибувають в Міжнародний аеропорт м. Одеса, їх зустрічає трансферний гід і доставляє в готель, схема маршруту з аеропорта до готелю представлена на рис. 3.3.

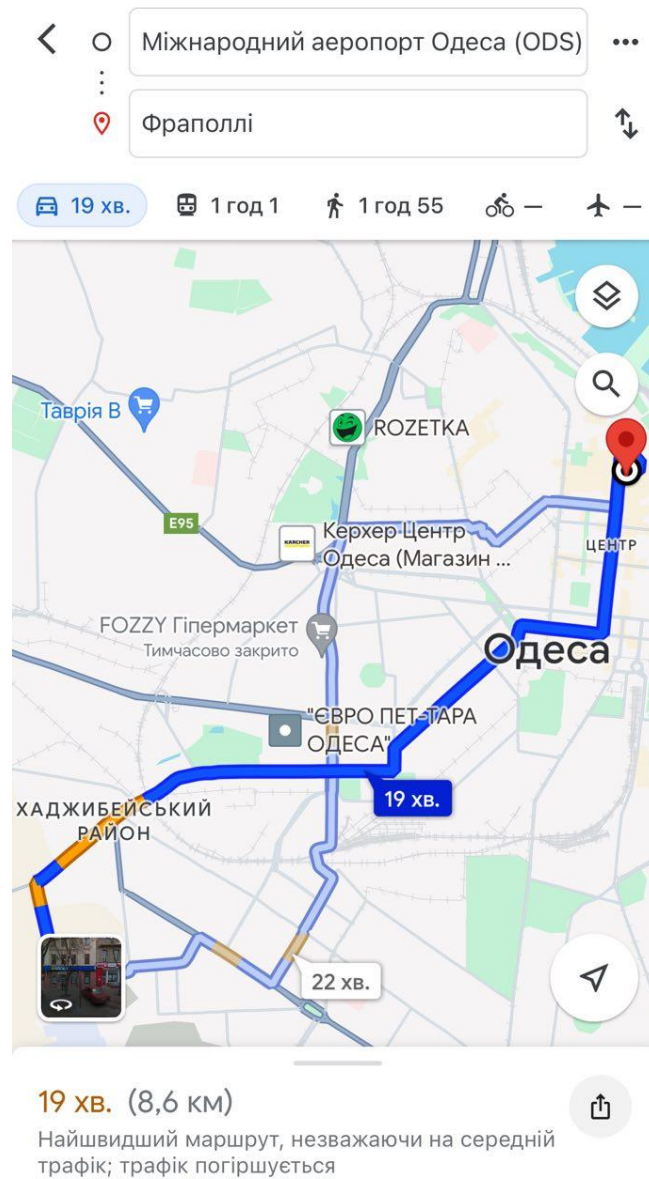

Рис. 3.3. – Схема маршруту з Міжнародного аеропорту м Одеса до готелю Фраполі.

Маршрут займає 8,6 км, до готелю можна дістатись за 22 хв. Для трансферу необхідно взяти в оренду автобус на 15 осіб.

Схема зворотнього маршруту по від'їзду туристів представлена на рис. 3.4

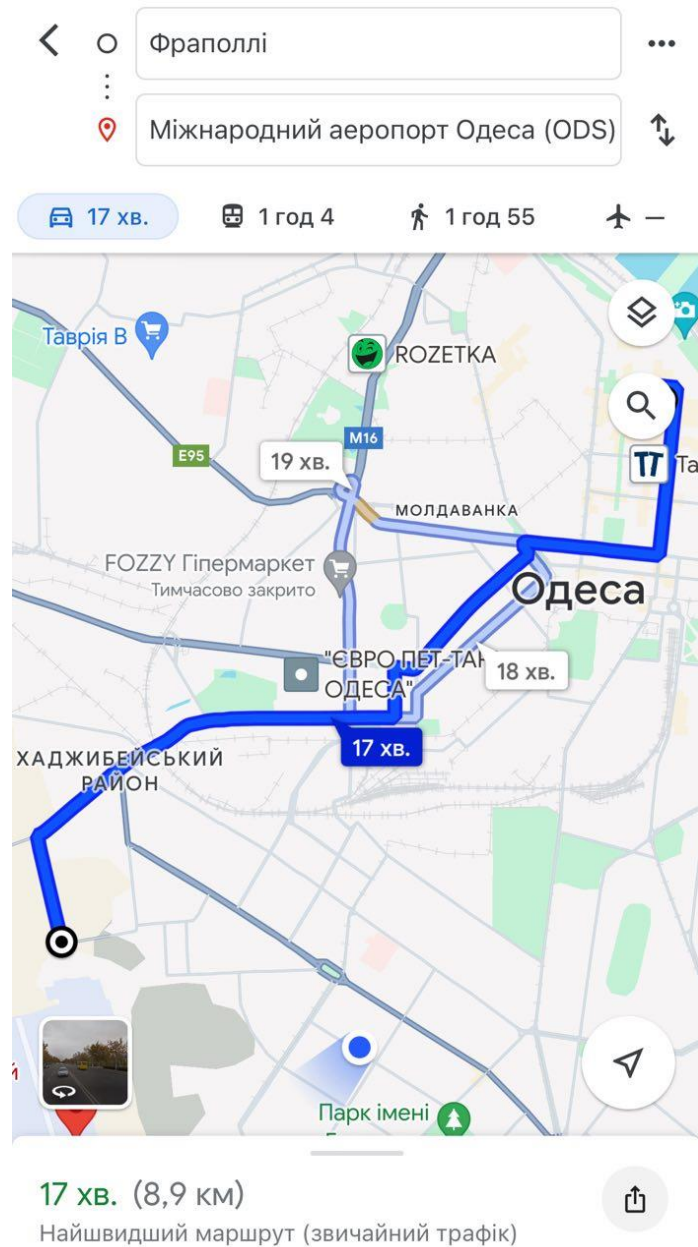

Рис. 3.4 – Схема зворотнього маршруту з готелю Фраполі в Аеропрт м. Одеса

Маршрут займає 8,9 км, до готелю можна дістатись за 17 хв. Для трансферу необхідно взяти в оренду автобус на 15 осіб.

Для екскурсії по м. Одеса, що запланована на 2-й день туру включаємо такі туристичні об'єкти: Одеський оперний театр, Потьомкінські сходи, Приморський бульвар, Стамбульський парк, Грецький парк.

Заплануємо кільцевий маршрут екскурсії, схему маршруту якого представлено на рис. 3.5

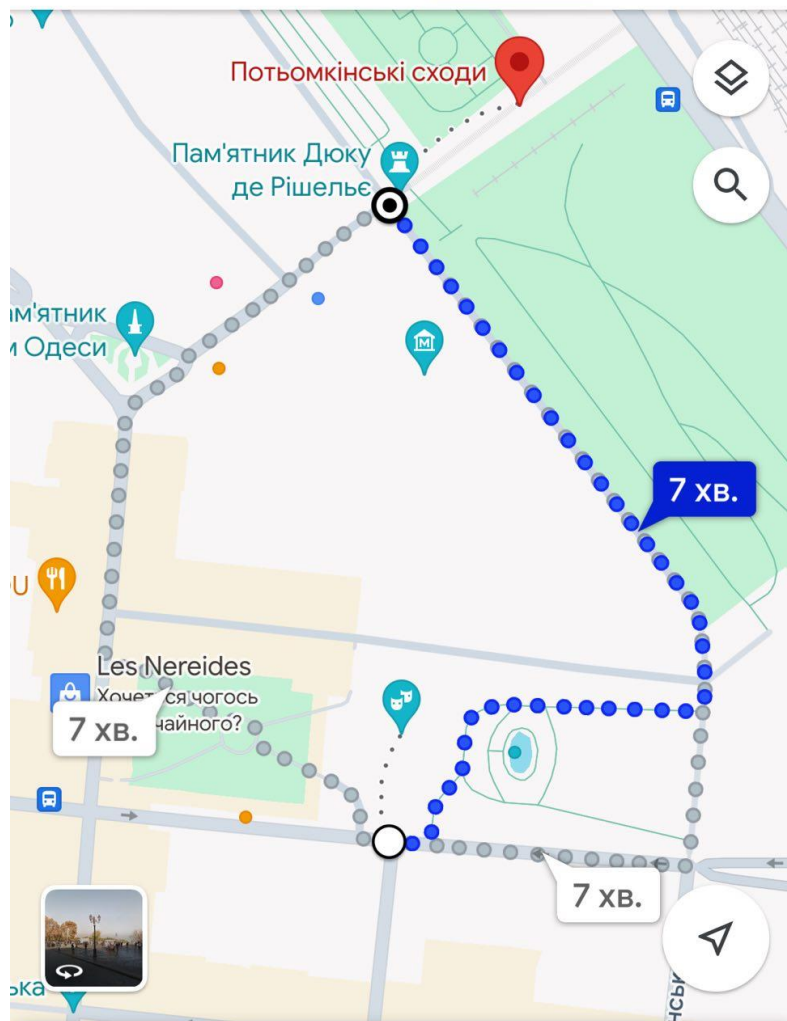

Рис. 3.5 – Схема кільцевого маршруту екскурсії по місту Одеса

Маршрут 4-го дня туру у напрямку м. Білгород-Дністровський представлено на рис. 3.6.

Протяжність маршруту 97 км, тривалість становить 1 година 45 хв.

Зворотня схема маршруту представлена на рис. 3.7.

Маршрут триває 1 годину 56 хв, займає протяжність 104 км.

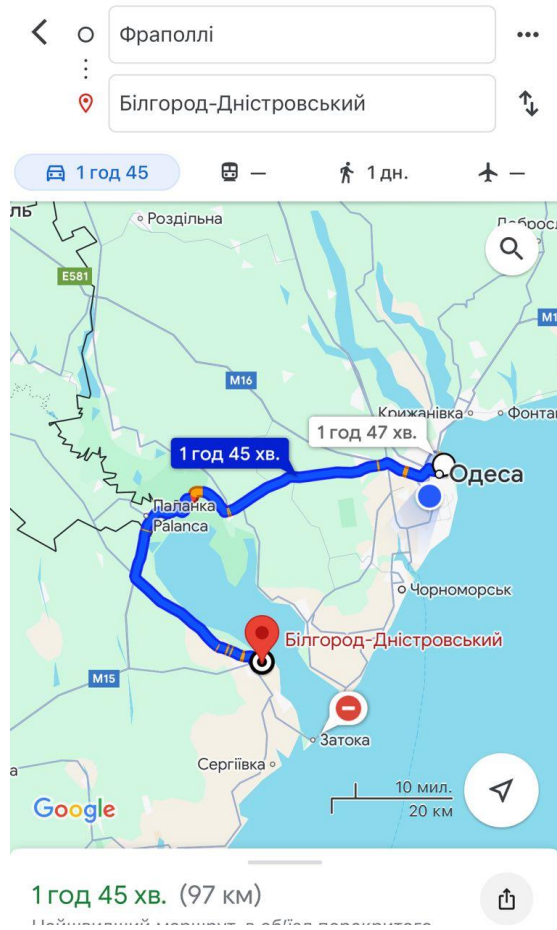

Рис. 3.6 – Маршрут туру з Одеси у напрямку м. Білгород-Дністровський

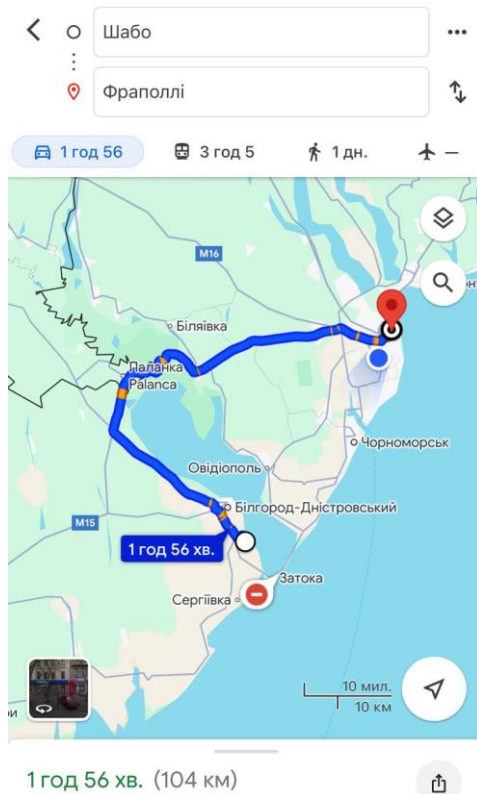

Рис. 3.6 – Маршрут туру з м. Білгород-Дністровський до м. Одеса.

Маршрут 4-го дня туру у напрямку Природного національного парку «Тузлівські Лимани» і назад представлено на рис. 3.7, 3.8.

Заплановано виїзд туристів з готелю Фраполі.

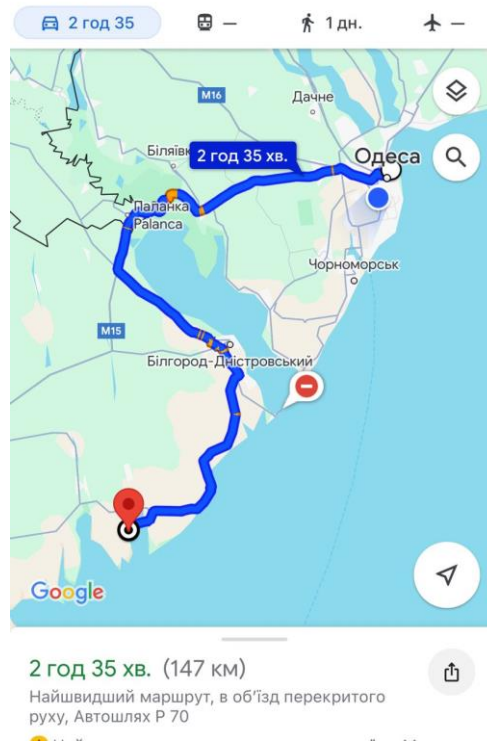

Рис. 3.7 – Маршрут м.Одеса-с.Тузли

Маршрут триває 2 години 35 хв, займає протяжність 147 км.

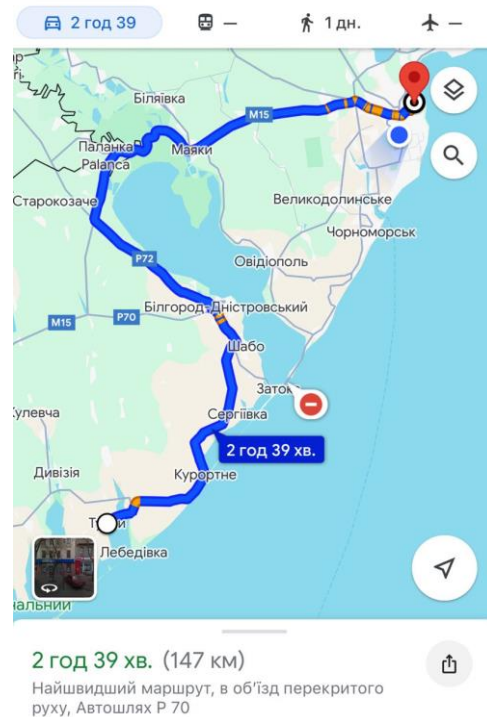

Рис. 3.8 – маршрут с. Тузли-м.Одеса

Схема зворотнього маршруту представлена на рис. , маршрут триває 2 години 39 хв. , протяжність становить 147 хв.

Маршрут 5-го дня туру представлено на рис. 3.9, 3.10, 3.11.

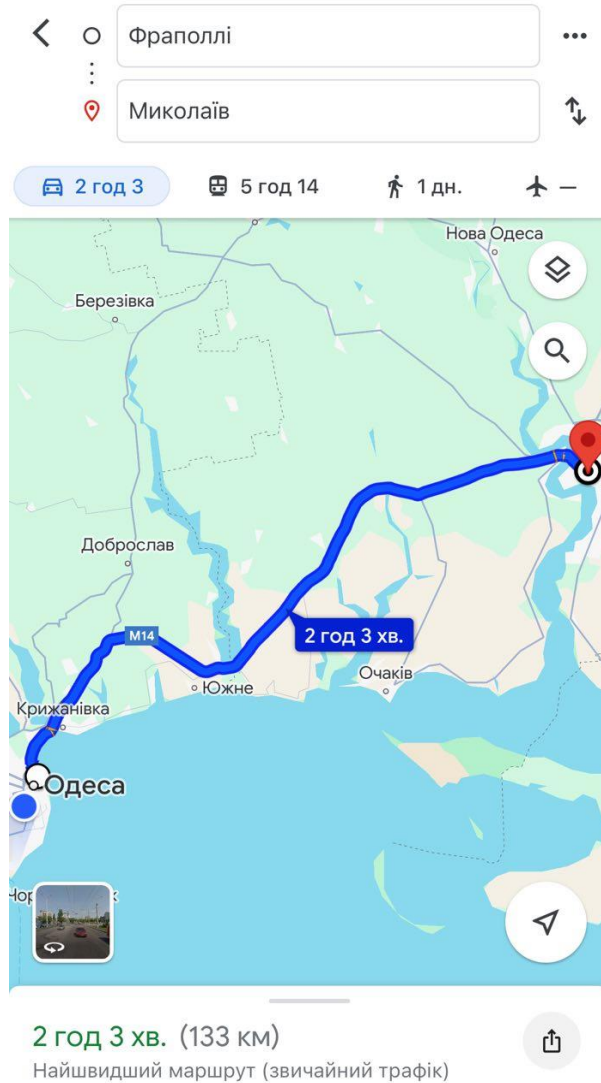

Рис. 3.9. – Схема маршруту Одеса - Миколаїв

Маршрут з м. Одеса до м. Миколаїв триває 2 години 3 хв. і займає відстань 133 км.

На зворотньому маршруті заплановано заїзд в м. Коблево, схема маршруту представлена на рис. 3.10.

Схема зворотнього маршруту з м. Коблево до м. Одеса представлена на рис. 3.11.

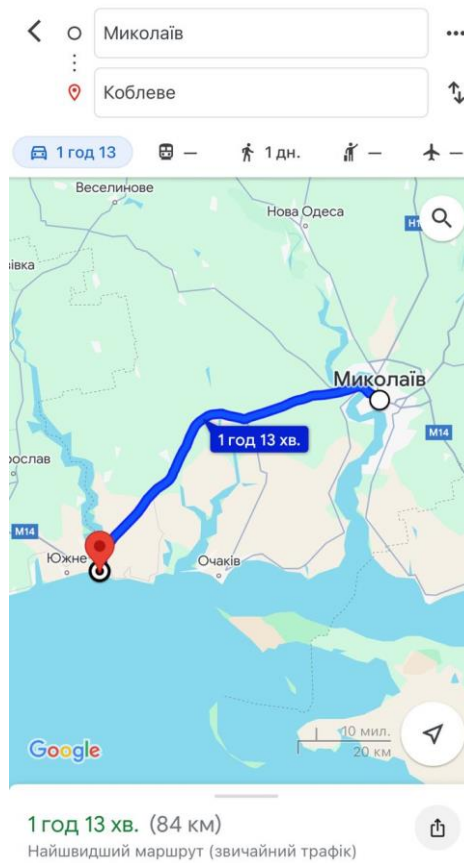

Рис. 3.10 – Схема маршруту з м.Миколаїв до м. Коблево

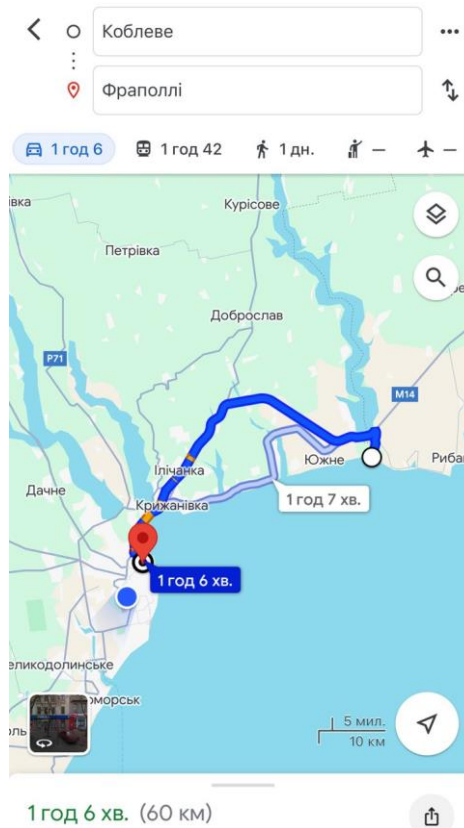

Рис. 3.11 – Схема маршруту з м. Коблево до м. Одеса

3.3 Економічні розрахунки вартості туристичного продукту

Вартість здійснюємо на 1 особу, враховуючи, що тур заплановано на групу з 15 осіб.

Курс євро на момент розрахунків вартості – 42

Вартість трансферу Одеса-Тузли-Одеса: 12000 грн

Вартість трансферу Одеса-Білгород-Дністровський: 9000 грн

Вартість трансферу Одеса – Миколаїв-Коблево-Одеса: 19000 грн

Вартість трансферу протягом всього туру з 1 особи: 64 EUR (2688 грн)

Вартість страхування: 20 EUR (840 грн) за 1 особу

Вартість екскурсій по маршруту: 65 EUR (2730 грн)

Вартість квитків в музеї 12 EUR (504 грн) на 1 людину

Вартість ночівлі та готельних послуг:

1 день: 29 EUR -1215 грн

2 день: 29 EUR -1215 грн

3 день: 29 EUR – 1215 грн

4 день: 29 EUR – 1215 грн

5 день: 29 EUR – 1215 грн

Сніданки включені у вартість проживання в готелі.

Загальна вартість проживання в готелях становить: 145 EUR (6090 грн)

Вартість 1 дня харчування на 1 особу: 30 EUR (1260 грн).

Вартість 2 дня харчування на 1 особу: 45 EUR (1810 грн).

Вартість 3 дня харчування на 1 особу: 57 EUR (2394 грн).

Вартість 4 дня харчування на 1 особу: 45 EUR (1890 грн)

Вартість 5 дня харчування на 1 особу: 65 EUR (2730 грн)

Загальна вартість харчування на 1 особу: 242 EUR (10164 грн).

Розрахуємо ціну нетто:

$2688+840+2730+504+6090+10164=23016$ грн

Чи 548 € на 1 людину .

Тобто 548 € - ціна туру на 1 людину.

Прибуток від тура для туристичного агента складатиме 15%.

Від чистої суми розробленого тура вираховуємо 15%,

$$548 \text{ €} / 100 * 15 = 82 \text{ €}$$

Розрахуємо ціну брутто:

$$548 \text{ €} + 82 \text{ €} = 630 \text{ €} \text{ чи } 26460 \text{ грн}$$

Тобто після повного розрахунку вартості тура кінцева сума туру складає 630 € чи 26460 грн на одну особу з урахуванням проживання, харчування, трансферу, страховки і екскурсій.

3.4 Шляхи просування авторського туру в межах Причорноморського регіону

Просування авторського туру в Причорноморському регіоні може містити кілька ключових кроків:

1. Цільова аудиторія. Необхідно визначити свою цільову аудиторію — хто це люди, які могли б зацікавитись вашою творчістю чи темою туру.
2. Прес-релізи та медійні ресурси. Неохідно розробити прес-релізи та надіслати їх місцевим газетам, журналам, онлайн-платформам та блогерам, щоб привернути увагу до нового туру.
4. Соціальні мережі та інтернет-ресурси. Рекомендується активно використовувати соціальні мережі, такі як Facebook, Instagram, Twitter та LinkedIn, щоб ділитися інформацією про ваш тур, публікувати фотографії та відео з заходів, спілкуватися з потенційною аудиторією.
6. Співпраця з туристичними агенціями. Обговорення можливості співпраці з місцевими туристичними агенціями для включення нового туру в їх програми або пропозиції для туристів.
7. Відгуки та рекомендації. Необхідно намагатися отримати відгуки та рекомендації від тих, хто вже відвідав ваші заходи або читав ваші твори, та використовуйте їх для просування.
8. Онлайн-просування та реклама. Варто розглянути можливості цільової онлайн-реклами через Google Ads, соціальні мережі або місцеві онлайн-платформи.

10. Створення унікального контенту. Необхідно створити та ділитись унікальним контентом, пов'язаним з новим туром — це може бути блог, відеоблог або подкаст, щоб привернути увагу нової аудиторії.

Поєднання цих стратегій допоможе збільшити видимість вашого авторського туру в Причорноморському регіоні та залучити більше учасників та тих, хто цікавиться.

Висновки до 3 розділу

Розробка авторського туру в Причорноморському регіоні передбачає створення унікального туристичного продукту, що враховує культурні, історичні та природні особливості регіону. Високий потенціал Причорномор'я як туристичного напрямку зумовлений багатою історичною спадщиною, мальовничими ландшафтами та гостинністю місцевого населення. План туру включає ретельно відібрані маршрути, відвідування значущих пам'яток, знайомство з традиціями та кухнею регіону. Особлива увага приділяється відновленню інфраструктури та забезпеченню безпеки туристів, що є критичним у повоєнний період.

Технологічна карта маршруту є ключовим інструментом для організації та проведення авторського туру. Вона детально описує кожен етап подорожі, включаючи час і місце відвідування визначних місць, транспортні засоби, харчування та проживання. Маршрут розроблений таким чином, щоб забезпечити максимальний комфорт і безпеку туристів, а також оптимальне використання часу. Впровадження технологічної карти дозволяє забезпечити узгодженість дій усіх учасників процесу та оперативно реагувати на непередбачені обставини.

Економічні розрахунки вартості авторського туру включають аналіз витрат на транспорт, проживання, харчування, екскурсійне обслуговування та інші супутні послуги. Важливим аспектом є встановлення конкурентоспроможної ціни, яка привабить іноземних туристів, але водночас

забезпечить рентабельність туроператора. Розрахунки враховують можливі знижки та акції, а також сезонні коливання попиту. Ефективне управління витратами та ціноутворенням є ключовим для успішного впровадження авторського туру на ринку.

Просування авторського туру здійснюється через різні маркетингові канали, включаючи цифровий маркетинг, соціальні мережі, співпрацю з міжнародними туристичними агентствами та участь у виставках і конференціях. Важливою складовою є створення привабливого бренду туру, що підкреслює його унікальність та ексклюзивність. Використання відгуків і рекомендацій попередніх туристів, створення візуального контенту та відеороликів про визначні місця регіону сприяє підвищенню інтересу та довіри до туру. Інтеграція сучасних технологій і мобільних додатків для бронювання та отримання інформації також значно покращує процес просування.

Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки є перспективним напрямком для залучення іноземних туристів і відновлення туристичної галузі регіону. Розробка плану та технологічної карти маршруту, економічні розрахунки вартості та ефективні методи просування забезпечують створення привабливого та конкурентоспроможного туристичного продукту. Реалізація такого туру сприятиме відродженню регіону, підвищенню його міжнародного іміджу та економічному розвитку.

ВИСНОВКИ

1. Визначено, що авторський туризм є перспективним напрямком розвитку туристичної індустрії, особливо у повоєнні роки. Він дозволяє створювати унікальні, індивідуалізовані подорожі, які задовольняють специфічні потреби туристів, сприяючи відновленню та розвитку місцевих економік. Такі тури акцентують увагу на культурних, історичних і природних особливостях регіонів, забезпечуючи глибокий і автентичний досвід.
2. Визначено, що, авторські тури відрізняються високим рівнем індивідуалізації та гнучкості. Вони можуть включати нестандартні маршрути, ексклюзивні заходи та послуги, які не доступні у традиційних турах. Важливим аспектом таких турів є залучення місцевих експертів, гідів та організаторів, що дозволяє забезпечити якісний та достовірний контент. Авторські тури орієнтовані на різноманітні аудиторії, включаючи культурних туристів, екологічних туристів, гастрономічних туристів тощо.
3. Встановлено, що організація авторських турів вимагає ретельної підготовки та планування. Це включає розробку детальних маршрутів, підбір транспортних засобів, проживання, харчування та заходів. Важливою складовою є застосування сучасних технологій для управління та просування турів, таких як мобільні додатки, онлайн-платформи для бронювання та маркетингові інструменти. Забезпечення високого рівня обслуговування та безпеки туристів є ключовими факторами успішності авторського туру.
4. Авторський туризм має значний потенціал для розвитку в повоєнний період, сприяючи економічному відновленню та підвищенню привабливості туристичних регіонів. Розробка і впровадження авторських турів дозволяє створювати унікальні пропозиції, які задовольняють потреби сучасних туристів, підвищують рівень їхнього

- задоволення та сприяють стійкому розвитку туристичної індустрії. Орієнтація на індивідуалізовані підходи, використання місцевих ресурсів та сучасних технологій забезпечують конкурентоспроможність авторських турів на міжнародному ринку.
5. Причорноморський регіон має значний потенціал для розвитку туристичного бізнесу, що обумовлюється його природними, культурними та історичними особливостями.
 6. В роботі здійснено характеристику та потенціал Причорноморського регіону.
 7. Встановлено перспективи організації туристичних подорожей в Причорноморському регіоні.
 8. Досліджено особливості організації прийому іноземних туристів.
 9. Досліджено різні аспекти впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону, зосереджуючись на плануванні, розробці маршруту, економічних розрахунках та маркетингових стратегіях.
 10. Розроблено план та наведено характеристику авторського туру. Авторський тур у Причорноморському регіоні пропонує унікальні можливості для іноземних туристів, дозволяючи їм зануритися в культуру, історію та природні особливості регіону.
 11. Враховуючи повоєнні реалії, авторський тур також акцентує увагу на відновлювальних процесах та зусиллях місцевих громад щодо відбудови і розвитку.
 12. Технологічна карта маршруту детально описує послідовність відвідуваних місць, логістику переміщень, тривалість зупинок та заходи безпеки.
 13. Розроблено шляхи просування авторського туру в межах Причорноморського регіону
 14. Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів є перспективним напрямком, який має потенціал значного впливу на розвиток місцевої туристичної

галузі. Реалізація даного проекту сприяє відновленню регіону, покращенню його іміджу на міжнародній арені та залученню іноземних інвестицій. Важливим аспектом успіху є комплексний підхід, що включає ретельне планування, ефективну організацію маршруту, економічно обґрунтовані розрахунки та ефективні маркетингові стратегії.

15. Після повного розрахунку вартості тура кінцева сума туру складає 630 € чи 26460 грн на одну особу з урахуванням проживання, харчування, трансферу, страховки і екскурсій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Що таке авторські тури. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://helpvisa.com.ua/uk/blog/shcho-take-avtorski-turi/>
- 2.Що таке авторський тур. [Електронний ресурс] – режим доступу: https://travel.24tv.ua/shho-take-avtorskiy-tur-tsina-perevagi-novini-ukrayini-i-svitu_n1551342
- 3.Авторський тур – максимум позитивних вражень від подорожі.[Електронний ресурс] - режим доступу: <https://vikna.if.ua/cikavo/117097/view>
- 4.Авторський туризм-дорога до надзвичайних пригод.[Електронний ресурс] – режим доступу: <https://author-tour.com.ua/ua/news/avtorskiy-turizm>
- 5.Що таке авторський тур і як правильно його робити. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://shepetivka.com.ua/statti/rekla/korysne-chtyvo/1319-shcho-take-avtorskyi-tur-i-iak-pravylnno-ikh-obyraty.html>
- 6.Технологія та організація туристичної подорожі. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://studfile.net/preview/9748121/page:19/>
- 7.Любіцева О.О. Методика розробки турів. [Електронний ресурс] – режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/lubiceva_mrt3.htm
- 8.Технологія проектування туру. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://infotour.in.ua/proektirovanie.htm>
- 9.Організація і технологія надання туристичних послуг. [Електронний ресурс] – режим доступу:https://pidru4niki.com/19390825/menedzhment/organizatsiya_tehnologiy_a_nadannya_turistichnih_poslug#google_vignette
- 10.Причорноморський туристичний район. [Електронний ресурс] – режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/vt4-2-4.htm

11. Причорноморський економічний район. [Електронний ресурс] – режим доступу: http://zno.academia.in.ua/mod/book/view.php?id=2529&chapterid=569#google_vignette
12. Головне управління статистики у Миколаївській області. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://www.mk.ukrstat.gov.ua>
13. Головне управління статистики у Одеській області. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua>
14. Dobrianska N.A. Attraction of investments as a way of development of local self-government in Ukraine / N.A. Dobrianska, L.A. Torishnya, A.V. Stepanova // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2022. – № 5 (63). – С. 18-25. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No5/18.pdf>.
15. Транскордонне співробітництво «Басейн Чорного моря». [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://blacksea-cbc.net/black-seabasin-2014-2020/management-structures/nationalauthorities>
16. Загородній А. Показники інвестиційної активності підприємств АПК Причорноморського району. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Вип. 27 (1).
17. Власенко Л. Співробітництво Причорноморського економічного району з КНР у контексті інфраструктурного мегарегіонального проекту «Новий Шовковий шлях». Причорноморські економічні студії. 2017. Вип. 13 (2).
18. Kovalenko S. Prospects of leadership for Ukrainian economy in the Black Sea European region. Вісник соціально-економічних досліджень. 2016. Вип. 2 (61).
19. Нижник Н. До проблеми ефективності державного управління в Україні / Н. Нижник // Підвищення ефективності державного управління: стан, перспективи та світовий досвід : зб наук. пр. / за заг. ред. В. М. Князева. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – С. 6-11.
20. Чемерис А. Дієвість органів державного управління та органів місцевого самоврядування / А. Чемерис // Вісн. держ. служби України. – 2001. – № 1. – С. 52-60.
21. Ефективність державного управління та управлінських кадрів в умовах зм

- ін : зб. наук. пр. / І. Розпутенко, О. Пухкал, О. Брайченко та ін. – К. : НАДУ, 2005. – 168 с.
22. Сороко В. М. Надання публічних послуг органами державної влади та оцінка їх якості : навч. посіб. / В. М. Сороко. – К. : НАДУ, 2008. – 104 с.
23. Хлоп'як С.В. Формування механізму управління туристичним підприємством в умовах державного регулюючого впливу // Інвестиції: практика та досвід. - 2012. - №16. - С.64-69.
24. Січко С.М. Туристично-рекреаційний комплекс Миколаївщини. [Електронний ресурс] – режим доступу:: https://tourlib.net/statti_ukr/sichko2.htm.
25. Миколаївська обласна державна адміністрація (офіційний сайт). - [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://www.mykolayiv-oda.gov.ua>.
26. Парфіненко А.Ю. Сучасний стан та стратегічні пріоритети розвитку туристичної політики України // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія "Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм". - 2013. - №1086. - С.156-163.
27. Причорноморський регіон України як складова вітчизняної індустрії туризму. [Електронний ресурс] – режим доступу:https://tourlib.net/books_ukr/melnychenko2-2.htm
28. Алексеєва Ю. Вплив державної політики на розвиток туристичної галузі України // Актуальні проблеми внутрішньої політики. - 2004. - Вип.1. - С.103-107.
29. Алексеєва Ю.В. Державне регулювання розвитку туристичної галузі України в контексті досвіду Франції: автореф. дис... к.держ.у.: 25.00.02. - Одеса, 2005. - 20 с.
30. Антоненко І.Я. Державне регулювання просування туристичного продукту: міжнародний та вітчизняний досвід // Інвестиції: практика та досвід. - 2013. - №21. - С.17-22.
31. Антонюк К. Інституціональна структура регулювання та розвитку міжнародного туризму // Ринок цінних паперів України. - 2014. - №9-10. -

С.3-10.

32. Арсененко І.А. Територіальна організація туристично-екскурсійної діяльності в Запорізькому регіоні: автореф. дис... к.геогр.н.: 11.00.02. - Одеса, 2010. - 20 с.

33. Ахмедова О.О. Можливості використання світового досвіду державного регулювання у сфері туризму в Україні // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія "Державне управління". - 2016. - №1. - С.32-37.

34. Ахмедова О.О., Сікорська І.М. Туристична індустрія як об'єкт державного регулювання // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. - 2014. - Вип.8. - С.40-47.

35. Баєв В.В. Впровадження принципів TQM в систему менеджменту якості суб'єктів туристичної індустрії // Економіка та держава. - 2012. - №8. - С.55-57.

36. Бартошук О.В. Концептуальні підходи до формування стратегії розвитку туристичної галузі // Економічний часопис-XXI. - 2012. - №3-4. - С.38-41.

37. Бартошук О.В. Моделі розвитку індустрії туризму (зарубіжний досвід) // Держава та регіони. Серія "Економіка та підприємництво". - 2011. - №2. - С.62-68.

38. Бедрик Н.М. Державне регулювання туристичної галузі в умовах подолання кризи // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. - 2015. - №2. - URL: https://tourlib.net/statti_ukr/bedrik.htm.

39. Бейдик О.О. Методологія та методика аналізу рекреаційно-туристських ресурсів України: автореф. дис... д.геогр.н.: 11.00.02. - Київ, 2004. - 36 с.

40. Білецька І. Діловий туризм у контексті розвитку міжнародного туризму // Журнал європейської економіки. - 2011. - Т.10. - №2. - С.178-187.

41. Білотіл О.М. Механізми державного управління в туристичній індустрії на прикладі Причорноморського регіону України: дис... к.держ.упр.: 25.00.02. - Харків, 2016. - 236 с.

42. Біль М.М. Механізм державного управління туристичною галуззю

- (регіональний аспект): автореф. дис... к.держ.упр.: 25.00.02. - Львів, 2010. - 23 с.
- половина XX - початок XXI ст.): автореф. дис... к.і.н.: 17.00.01. - Київ, 2007. - 19 с.
43. Борисова О.В. Ефективність інноваційної політики підприємств у сфері туризму // Вісник Одеського національного університету. Серія "Економіка". - 2013. - Т.18. - Вип.2. - С.18-26.
44. Бриль К.Г. Місце стратегічних пріоритетів розвитку у підвищенні інвестиційної привабливості туристичної галузі // Інвестиції: практика та досвід. - 2015. - №10. - С.14-18.
45. Буданова О.С. Міжнародний туризм як засіб формування іміджу України // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2013. - Вип.1. - С.304-312.
46. Бухаріна Л.М. Розробка стратегії розвитку сфери туризму в Україні // Економіка та держава. - 2009. - №1. - С.103-105.
47. Волошенко В. М. Особливості управління конкурентоспроможністю туристичної галузі в Україні // Інвестиції: практика та досвід. - 2014. - №5. - С.162-164.
48. Організація іноземного туризму та екскурсій. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://buklib.net/books/31253/>
49. Особливості надання послуг харчування іноземним туристам. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://infotour.in.ua/vt3-5-3.htm>
50. Організація прийому і обслуговування іноземних туристів. [Електронний ресурс] – режим доступу: https://studwood.net/1140006/turizm/organizatsiya_priyomu_obsługovuvannya_in_ozemnih_turistiv#google_vignette

ДОДАТКИ

НАУКОВА ПРАЦЯ

ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОРСЬКОГО ТУРУ В МЕЖАХ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ У ПОВОЄННІ РОКИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ТУРИСТІВ

Здобувач Гуртовенко О.О., д.е.н., доц.. Крупіца І.В., ас. Шепелева О.В.

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Причорноморський регіон є унікальним та різноманітним районом, який охоплює країни, що межують з Чорним морем, такі як Туреччина, Україна, Румунія, Болгарія та інші. Цей регіон відомий своєю багатю історією, культурними традиціями та природними ресурсами.

Причорноморський регіон має давню історію, пов'язану з різними цивілізаціями та культурами, які тут існували. Чорне море було важливим шляхом торгівлі та культурного обміну.

Регіон славиться своїми природними ресурсами, включаючи гірські ландшафти, пляжі та морську фауну. Деякі з видатних місць у регіоні включають Дельту Дунаю та мальовничі узбережжя.

Кожна країна регіону має свою унікальну культуру, традиції та кухню. Тут можна знайти впливи грецької, римської, османської та інших культур.

Чорноморський регіон має значний економічний потенціал, особливо у сферах туризму, сільського господарства та морського транспорту.

Однією з ключових проблем регіону є забруднення Чорного моря та зниження його екологічної стійкості. Також, регіон стикається з політичними та економічними труднощами, які впливають на його розвиток.

Усі ці аспекти роблять Причорноморський регіон цікавим та важливим районом з точки зору культури, історії, економіки та екології.

Перспективи розвитку Причорноморського регіону можуть бути досить реалістичними, враховуючи його географічне розташування, природні ресурси, потенціал для туризму та економічного зростання.

Привабливість Причорноморського регіону для туристів може зростати завдяки його унікальності, історичним пам'яткам, пляжам та іншим туристичним атракціям. Розвиток інфраструктури для туризму та підвищення рівня обслуговування може привертати більше відвідувачів та сприяти розвитку галузі.

Регіон має потенціал для розвитку морського та річкового транспорту, морського портового комплексу, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції та іншої промисловості. Розвиток інфраструктури та підтримка бізнесу може стимулювати економічний зростання в регіоні.

Присутність природних ресурсів, таких як нафта та газ, може сприяти розвитку енергетичного сектору в регіоні. Розвиток альтернативних джерел енергії, таких як вітро- та сонячна енергія, також може бути перспективним напрямком.

Регіон може розвивати співпрацю з міжнародними партнерами у сферах торгівлі, технологій та культурного обміну, що сприятиме розвитку регіональної економіки та підвищенню його міжнародного статусу.

Збереження природних ресурсів та біорізноманіття, впровадження екологічно чистих технологій та практик може забезпечити сталість розвитку регіону та його привабливість для туристів.

Реалізація цих потенціалів може сприяти сталому розвитку Причорноморського регіону та підвищенню його конкурентоспроможності на світовій арені.

Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону для іноземних туристів може бути цікавим та перспективним напрямком розвитку туристичної індустрії. Для успішної реалізації такого проекту важливо врахувати наступні аспекти:

- унікальність маршруту, який дозволить туристам відкрити найбільш цікаві та маловідомі місця у Причорноморському регіоні.
- культурний досвід, включення у програму екскурсії до історичних пам'яток, музеїв, місцевих фестивалів та інших культурних подій для знайомства з місцевою культурою.
- гастрономічні враження, презентація туристам страв місцевої кухні, організація дегустації місцевих страв та напоїв.

Важливо врахувати при розробці екологічність туру, підтримуючи збереження природних та культурних ресурсів регіону, забезпечення комфортних умов перебування та безпеки учасників туру, ураховуючи можливі ризики, пов'язані зі змінами в політичній та соціальній ситуації в регіоні.

Авторський тур - це унікальний туристичний продукт, створений відомими або впливовими особистостями, які мають глибокі знання про певну область або тему. Ці тури можуть бути спрямовані на різні сфери інтересів, такі як культура, історія, гастрономія, природа тощо, і вони надають туристам можливість побачити світ очима експерта [1].

Такі тури можуть включати доступ до місць та подій, що недоступні для звичайних туристів, вони часто мають освітній аспект, де авторський гід чи експерт надає інформацію та інсайти про обрану тему.

Авторські тури можуть поєднувати в собі розважальні та навчальні елементи, що робить їх привабливими для широкого кола туристів. Такі тури можуть бути організовані як для групи, так і для індивідуальних туристів, залежно від концепції туру.

Вони можуть включати тематичні маршрути, присвячені певним історичним подіям, культурним аспектам або іншим темам, що цікавлять автора туру. Авторські тури можуть бути персоналізовані з урахуванням індивідуальних побажань та інтересів клієнтів.

Автори турів часто прагнуть підтримувати та сприяти розвитку місцевої культури та господарства через свої тури, вони можуть бути відмінним варіантом для туристів, які шукають нестандартні та цікаві подорожі, поглиблене вивчення культури та історії регіону, а також нові та незабутні враження.

Тур, що планується розробити повинен містити чітку стратегію маркетингу серед цільової аудиторії за допомогою соціальних мереж, туристичних платформ та інших каналів.

Авторський тур може стати привабливою альтернативою для туристів, які шукають нові враження та відкриття. Важливо врахувати потреби та інтереси цільової аудиторії та створити програму, яка відповідає їхнім очікуванням.

Організація турів в повоєнний час вимагає уважного врахування політичної, економічної та соціокультурної ситуації у країні.

При проектуванні маршруту варто переконатись, що туристичний маршрут та місця відпочинку безпечні для відвідування та що немає загрози політичної чи соціальної нестабільності.

Туристична інфраструктура, така як готелі, ресторани, транспортні засоби тощо, має функціонувати належним чином та відповідати потребам туристів.

Локації та маршрути мають бути привабливими для туристів, але при цьому не потрапляють у зону конфлікту або нестабільності.

Важливою складовою є залучення місцевих громад до розвитку туризму, щоб забезпечити підтримку та сприяти місцевому економічному зростанню, забезпечення

зручного транспорту та логістики для туристів, щоб вони могли комфортно подорожувати.

Інформаційна підтримка грає важливу роль, туристам необхідно надати достатню інформацію про маршрут, місця відпочинку, безпеку тощо.

Важливо враховувати всі аспекти безпеки та комфорту туристів при організації турів в повоєнний час, а також співпрацювати з місцевими органами влади та іншими зацікавленими сторонами для успішного проведення туру.

Список літератури:

1. Що таке авторські тури. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://helpvisa.com.ua/uk/blog/shcho-take-avtorski-turi/>

Презентація результатів наукових досліджень до КРБ

Факультет технології вина та туристичного бізнесу
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації

Кваліфікаційна робота бакалавра на тему:
«Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів»

Виконавець роботи: Гуртовенко О.О.
Керівник роботи: доц. ТБ та Р,
д.е.н., професор кафедри ТБтаР
Крупіца І.В.

Одеса ОНТУ 2024

Причорноморський регіон є унікальним та різноманітним районом, має давню історію, пов'язану з різними цивілізаціями та культурними, які тут існували. Чорне море було важливим шляхом торгівлі та культурного обміну. Регіон славиться своїми природними ресурсами, включаючи пляжі та морську фауну. Деякі з видатних міст у регіоні включають Дельту Дунаю та мальовничі узбережжя.

Привабливість Причорноморського регіону для туристів може зростати завдяки його унікальності, історичним пам'яткам, пляжам та іншим туристичним атракціям. Регіон має потенціал для розвитку морського та річкового транспорту, морського портового комплексу, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції та іншої промисловості.

Метою даної кваліфікаційної роботи є розробка та впровадження авторського туру в Причорноморському регіоні, який буде спрямований на відновлення туристичного потоку та розвиток туристичної індустрії у повоєнні роки. Тур має на меті залучити іноземних туристів, ознайомити їх з культурними, історичними та природними особливостями регіону, а також сприяти економічному відродженню та зміцненню міжнародного іміджу Причорноморського регіону.

Цілі роботи: Аналіз туристичного потенціалу Причорноморського регіону. Розробка авторського туру.

Об'єктом дослідження є туристична індустрія Причорноморського регіону, включаючи її інфраструктуру, культурні та історичні ресурси, а також потенційні можливості для залучення іноземних туристів у повоєнні роки.

Предметом дослідження є процес розробки та впровадження авторського туру в Причорноморському регіоні, що включає аналіз туристичного потенціалу, розробку концепції та маркетингової стратегії, оцінку економічної доцільності та створення плану впровадження.

Напрями, які можуть сприяти розвитку туризму:

- ❖ Унікальність та ексклюзивність. Авторські тури відрізняються від загальних масових турів своєю унікальністю та ексклюзивністю. Вони можуть включати незвичайні маршрути, унікальні враження та особливі можливості, що привертають увагу клієнтів.
- ❖ Підвищена освіченість туристів. Сучасні туристи все більше цінують можливість отримати нові знання та враження. Авторські тури можуть включати екскурсії з місцевими експертами, майстер-класи та інші формати, що сприяють освіченості.
- ❖ Підтримка місцевої спільноти. Розробка авторських турів може сприяти підтримці місцевої спільноти та розвитку туризму у невідомих або маловідомих регіонах. Це може бути корисним для розвитку туризму в маленьких містах та селах.
- ❖ Підвищення конкурентоспроможності. Туроператори, які пропонують авторські тури, можуть збільшити свою конкурентоспроможність на ринку, оскільки такі тури відрізняються від стандартних пропозицій і можуть привертати більше клієнтів.
- ❖ Створення іміджу бренду. Розробка авторських турів дозволяє туроператорам створювати унікальний імідж бренду, який може бути привабливим для туристів, що шукають особливі враження та емоції від подорожей.
- ❖ Розвиток креативності та інновацій. Робота над авторськими турами стимулює творчість та пошук нових форматів туристичних послуг, що може призвести до виникнення інноваційних ідей та рішень у сфері туризму.

Авторський тур - це подорож, організована без участі великого туроператора, але за допомогою досвідченого мандрівника. Він самостійно визначає особливості та культуру регіону, досліджує цікаві місця та локації, складає маршрут і забезпечує вас необхідними враженнями.

Тематика авторських турів може бути дуже різноманітною і формується відповідно до плану подорожі, що враховує вподобання групи. Кількість учасників на таких турах зазвичай обмежена - до 15 осіб.

У вартість авторського туру входить:

- перельоти по всьому маршруту;
- проживання в готелях по всьому маршруту;
- поліс медичного страхування;
- екскурсії;
- вечірки;
- харчування у кафе чи ресторанах (іноді).

Основною діяльністю туристичних компаній є розробка туристичних продуктів (турів), їх просування та продаж на споживчому ринку, а також організація споживання (безпосереднє здійснення подорожі). У сфері туризму ця діяльність відома як туроператорська діяльність.

Розглядається Причорноморський регіон як напрямок для розвитку туристичного бізнесу, наведено характеристика та потенціал Причорноморського регіону.

- Вигідне географічне положення на півдні України з виходом до морів і державних кордонів, а також сусідство з іншими економічними районами.
- Різноманітність рельєфу, природні умови
- Значні земельні і ґрунтові ресурси, такі як чорноземи, каштанові ґрунти, які за умови зрошення забезпечують високі врожаї сільськогосподарських культур.
- Поширення нерудних корисних копалин, таких як вапняки, пісковики, пісок, глина, мергель.
- Вигідне поєднання кліматичних умов, курортних грязей і морської води для відпочинку;

Причорноморський туристичний район, що включає Одеську та Миколаївську області, охоплює площу 57,9 тис. км² або 9,6% загальної площі України. Населення району становить 3607,3 тис. осіб, з більшістю мешканців (66,6%) проживають у міських населених пунктах, найціннішим рекреаційним ресурсом, що надає району виняткової привабливості, є Чорне море.

Природно-заповідними об'єктами, які завжди привертають увагу туристів, є біосферні заповідники "Дунайський" та "Чорноморський", заповідник "Сланецький Степ" і регіональні ландшафтні парки "Гранітно-степове Побужжя" і "Тилігульський".

Місто Одеса вважається найбільш визначною перлиною на українському Причорномор'ї.

Не менш цікавим є найстаріше місто України - Білгород-Дністровський.

Одним з цікавих історичних об'єктів Миколаївської області є грецьке поселення VII століття до н.е. на острові Березань, одному з перших знайдених на території Північного Причорномор'я.

Висновки з проведеного дослідження показують, що Причорноморський економічний район має потенціал для розвитку у різних напрямках міжнародної діяльності. Важливість співпраці з країнами Євросоюзу та участь у програмі розвитку «Басейн Чорного моря» підтверджується географічною близькістю до кордонів та спільністю цінностей та інтересів.

Причорноморський регіон України, що включає Одеську, Херсонську та Миколаївську області, традиційно вважається найбільш розвиненим та з вдосконаленою інфраструктурою туристично-рекреаційного комплексу. Куяльницький лиман, відомий як "Мертве море" України, є найстарішим грязьовим курортом в Одеській області і багатий на солону воду та грязі мулового типу. Херсонська область включає 79 територій і окремих об'єктів, які становлять природно-заповідний фонд регіону.

Серед них можна виділити наступні об'єкти та території:
- Біосферний заповідник "Асканія-Нова" імені Ф. Е. Фальц-Фейна з загальною площею 33,307.6 гектарів; Миколаївській області було зареєстровано 74 об'єкти сільського та зеленого туризму. Загальна площа природно-заповідного та природоохоронного фонду Миколаївської області складає 75 тисяч гектарів. Цей фонд включає 141 територію та об'єкт, серед яких особливо важливими є.

В роботі приділяється увага дослідженню особливостей організації прийому іноземних туристів, та особливості надання послуг харчування іноземним туристам.

Організація прийому іноземних туристів у Причорноморському регіоні потребує спеціального уваги до культурних та мовних особливостей гостей. Наявність відповідної інфраструктури, професійний персонал знавців місцевих традицій та кухні, а також чітке виконання угод та контрактів є ключовими аспектами успішної організації туристичного обслуговування.

Програма туру: Програма туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів

День 1: Прибуття та відкриття туру

Прибуття в Одесу, зустріч в аеропорту, трансфер до готелю. Привітальний обід, представлення програми туру, знайомство з гідом та іншими учасниками. Вільний час.

День 2: Історична Одеса

09.00-10.00- Сніданок

10.00-12.00 Ранкова екскурсія: Оглядова екскурсія по Одесі у напрямку Одеського оперного театру, Потьомкінських сходів, Приморського бульвару, Стамбульського парку, Грецького парку.

12.00-14.00- Відвідування музеїв: Одеський археологічний музей та музей західного і східного мистецтва.

14.00-16.00- Обід в місцевому ресторані «Тюлька».

16.00-18.00- Вечірня прогулянка по Дерibasівській вулиці, фотосесія у міському саду

18.00-20.00- Похід в Оперний театр на виставу

20.00-21.00 Вечеря в ресторані Клара Бара

21.00-23.00 Прогулянка на Морському вокзалі

23.00 Повернення в готель, вільний час

Програма туру:

День 3: Культурні Скарби Причорномор'я

08.00-09.00: Сніданок.

09.00-10.00: Трансфер у м. Білгород-Дністровський

11.00-12.30: Екскурсія до Білгород-Дністровської фортеці. Історичний тур по фортеці та огляд Дністровського лиману.

12.30-14.00: Відвідування виноробні Ofiussa: Екскурсія по виноробні, дегустація місцевих вин.

14.00-15.00: Обід в ресторані Шабський дворик

15.00-17.00: Трансфер в м. Одеса

17.00-19.00: Вільний час

19.00-21.00: Вечірня програма. Концерт або вистава в культурному центрі Одеси.

Програма туру:

День 4: Природні та культурні пам'ятки

08.00-09.00: Сніданок.

09.00-11.00: Трансфер до національного парку «Тузлівські лимани»

11.00-14.00: Екскурсія по парку, спостереження за птахами, прогулянка на човні.

14.00-15.00: Пікнік на природі

15.00-17.00: Трансфер в м. Одеса

18.00-19.00: Вільний час

19.00-20.00: Вечеря в ресторані

20.00-22.00 Вечірня програма: концерт або вистава в культурному центрі Одеси.

22.00 Повернення в готель, вільний час.

День 5:

07.00-08.00: Сніданок.

08.00-10.00 Трансфер в м. Миколаїв

10.00-11.00 Екскурсія центром міста, візит в музей кораблебудівництва

11.00-12.00 Візит в миколаївський зоопарк

12.00-13.00 Переїзд на Кінбурзьку косу, о. Березань, фотосесія

13.00-14.00 Пікнік на природі

14.00-15.00 Трансфер на винзавод в м. Коблево,

15.00-17.00 Екскурсія по винзаводу, дегустація вин, фотосесія на виноградниках

17.00-18.00 Трансфер в м. Одеса

19.00-22.00 Візит в ресторан одеської кухні, вечірка з морською тематикою, майстер-клас з приготування форшмаку в ресторані Дача

Розроблено технологічну карту маршруту по дням

Тривалість туру: 6 днів / 5 ночей

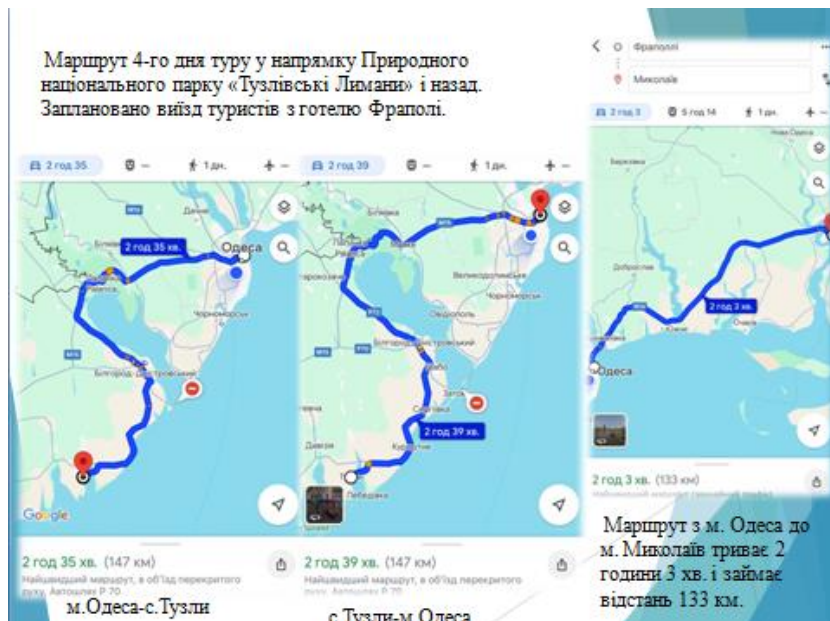
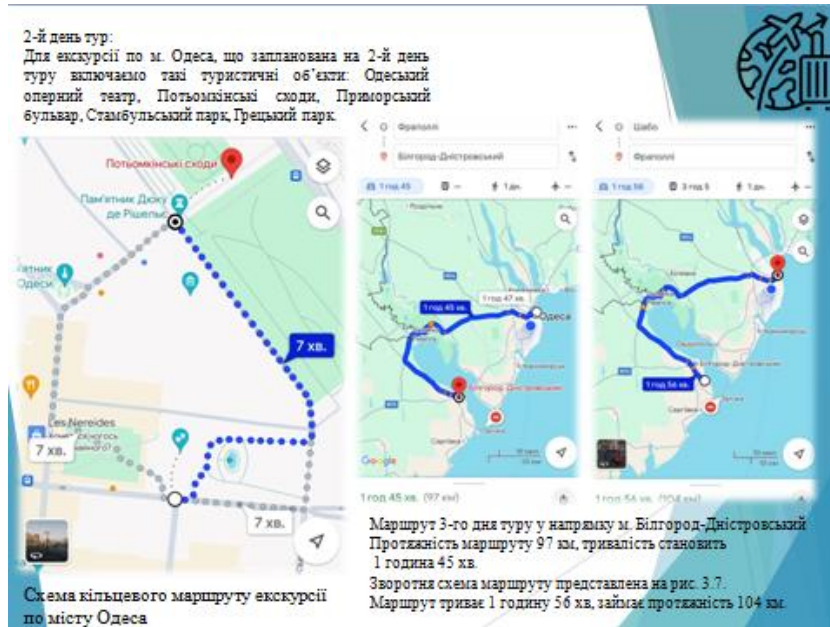
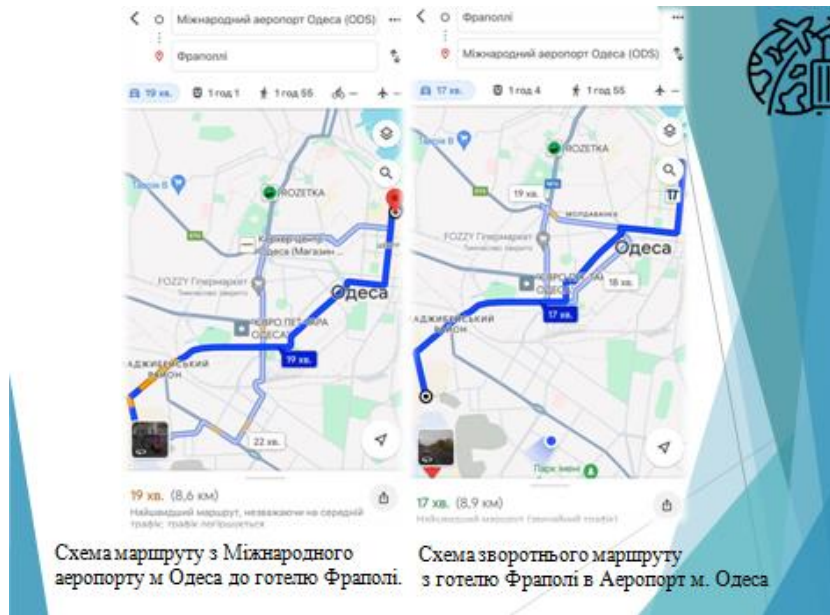
Цільова аудиторія: іноземні туристи (групи до 15 осіб)

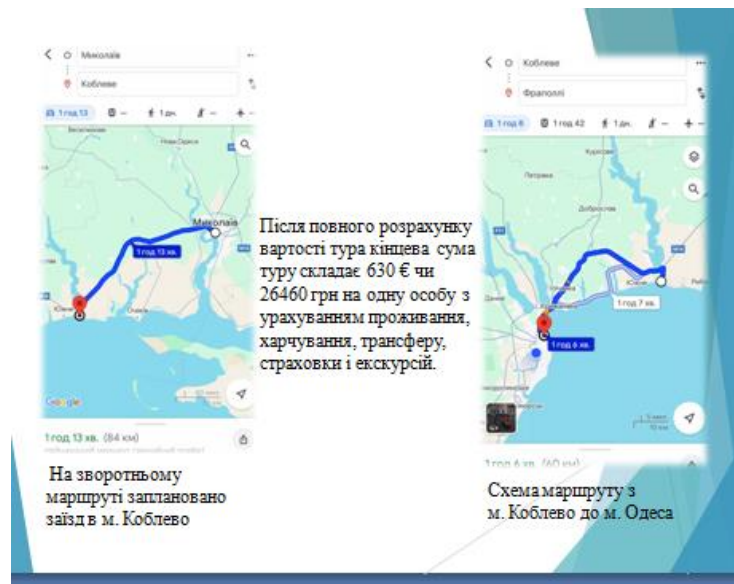
Обираємо для розміщення іноземних туристів готель Фраполі, що знаходиться в самому центрі м. Одеса, за адресою вул. Дерибасовская ул.13,

Туристи прибувають в Міжнародний аеропорт м. Одеса, їх зустрічає трансферний гід і доставляє в готель, схема маршруту з аеропорта до готелю

Шляхи просування авторського туру в межах Причорноморського регіону

1. Цільова аудиторія. Необхідно визначити свою цільову аудиторію — хто це люди, які могли б зацікавитись вашою творчістю чи темою туру.
2. Прес-релізи та медійні ресурси. Необхідно розробити прес-релізи та надіслати їх місцевим газетам, журналам, онлайн-платформам та блогерам, щоб привернути увагу до нового туру.
4. Соціальні мережі та інтернет-ресурси. Рекомендується активно використовувати соціальні мережі, такі як Facebook, Instagram, Twitter та LinkedIn, щоб ділитися інформацією про ваш тур, публікувати фотографії та відео з заходів, спілкуватися з потенційною аудиторією.
6. Співпраця з туристичними агенціями. Обговорення можливості співпраці з місцевими туристичними агенціями для включення нового туру в їх програми або пропозиції для туристів.
7. Відгуки та рекомендації. Необхідно намагатися отримати відгуки та рекомендації від тих, хто вже відвідав ваші заходи або читав ваші твори, та використовуйте їх для просування.
8. Онлайн-просування та реклама. Варто розглянути можливості цільової онлайн-реклами через Google Ads, соціальні мережі або місцеві онлайн-платформи.
10. Створення унікального контенту. Необхідно створити та ділитись унікальним контентом, пов'язаним з новим туром — це може бути блог, відеоблог або подкаст, щоб привернути увагу нової аудиторії.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Визначено, що авторський туризм є перспективним напрямком розвитку туристичної індустрії, особливо у повоєнні роки.
2. Визначено, що, авторські тури відрізняються високим рівнем індивідуалізації та гнучкості. Вони можуть включати нестандартні маршрути, ексклюзивні заходи та послуги, які не доступні у традиційних турах.
3. Встановлено, що організація авторських турів вимагає ретельної підготовки та планування.
4. Авторський туризм має значний потенціал для розвитку в повоєнний період, сприяючи економічному відновленню та підвищенню привабливості туристичних регіонів.
5. Причорноморський регіон має значний потенціал для розвитку туристичного бізнесу, що обумовлюється його природними, культурними та історичними особливостями.
6. В роботі здійснено характеристику та потенціал Причорноморського регіону.
7. Встановлено перспективні організації туристичних подорожей в Причорноморському регіоні.
8. Досліджено особливості організації прибутку іноземних туристів.
9. Досліджено різні аспекти впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону, зосереджуючись на плануванні, розробці маршруту, економічних розрахунках та маркетингових стратегіях.
10. Розроблено план та наведено характеристику авторського туру. Авторський тур у Причорноморському регіоні пропонує унікальні можливості для іноземних туристів, дозволяючи їм зануритися в культуру, історію та природні особливості регіону.
11. Враховуючи повоєнні реалії, авторський тур також акцентує увагу на відновлювальних процесах та зусиллях місцевих громад щодо відбудови і розвитку.
12. Технологічна карта маршруту детально описує послідовність відвідувань місць, логістику переміщень, тривалість зупинок та заходи безпеки.
13. Розроблено шляхи просування авторського туру в межах Причорноморського регіону

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Перевірка тексту на плагіат

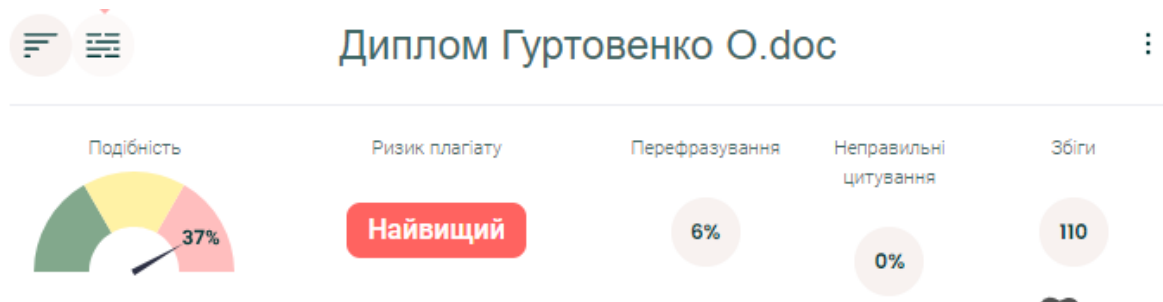
Кваліфікаційна робота бакалавра.

Тема: «Впровадження авторського туру в межах Причорноморського регіону у повоєнні роки для іноземних туристів»

Засіб перевірки plag.com.ua

Унікальність по фразам >50 %

Унікальність по словам >50 %

Здобувач-дипломник _____

Гуртовенко О.О.

Керівник роботи _____

Крупіца І.В.